

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: B030-A, B031-A Tantárgy neve: Bibliaismeret [1, 2] Tantárgy neve angolul: Bible knowledge [1, 2]	Kreditértéke: 5, 5
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea., ea. és óraszám: 60, 60 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: előadás, önálló és csoportos szövegelemzés, hallgatói előadás, csoportos beszámoló.	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: tesztek, félév közepén zárthelyi dolgozat (ezeken a részvétel nem kötelező, részletesen lásd lentebb).	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: B030-A Bibliaismeret [1]	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Cél: A teológiai tanulmányok folytatásához nélkülözhetetlen bibliaismeret megszerzése. A hallgatók megszerzik a kellő jártasságot a Szentírás önálló és csoportos tanulmányozásához. Megismerik a bibliai történetek legfontosabb összefüggéseit és a bibliai irodalom egymásra épülő részeit. Alapozó tárgy, tehát a hallgatók képessé válnak az elmélyült, magas szintű biblikus tanulmányok folytatására. Tematika: Rövid, átfogó bevezetés a Szentírás tanulmányozásához (bibliai nyelvek, helyszínek, könyvek keletkezési folyamata, út a kanonizálás felé; nemzeti nyelvű bibliák.) Bibliaismeret [1]: ○ <i>A Tóra:</i> 1–5Móz; ○ <i>Könyvek a választott nép történetéből:</i> Józs, Bír, Ruth, 1–2Sám, 1–2Kir, 1–2 Krón, Ezsd, Neh, Eszt; ○ <i>Költői szövegek és bölcsességirodalom az Ószövetségben:</i> Zsolt, Jób, Péld, Préd, Énekek, JSir Bibliaismeret [2]: ○ <i>A prófétai irodalom:</i> Az Ószövetség prófétai könyvei; ○ <i>Az evangéliumok:</i> Mt, Mk, Lk, Jn; ○ <i>Az egyház az Újszövetségben:</i> ApCsel, Pál, deuteró-Páli levelek, pásztori levelek, katolikus levelek); ○ <i>Az újszövetségi apokaliptika:</i> Jel.	
Számonkérési és értékelési rendszer:	

Kollokvium, ami az évközi számonkérések során nyújtott teljesítmény alapján kiváltható.

A hallgatók lehetőséget kapnak a kollokvium kiváltására, a memoriterek felmondásának kivételével. A félév során megtanulandó memoriterek listáját az oktató a félév elején közli a hallgatókkal.

A kollokvium kiváltása érdekében a hallgatók félévente három tesztet és egy félév-közepi zárthelyi dolgozatot írhatnak. A tesztek 12-15 kérdést tartalmaznak, ezek mindegyike feleletválasztási lehetőséget kínál (négy válasz). A tesztek időkerete: 15 perc. A zárthelyi dolgozat esetében különböző kérdésekre kell megadott, egyértelműen jelzett terjedelmi keretek között választ megfogalmazni (rövid, néhány mondatos feleletek a kérdések nagy részében, illetve legfeljebb egy oldalban kell kifejtetni a választ dolgozatunként egy kérdés esetén). A zh. időkerete: 90 perc. Az évközi számonkérésen nem kötelező részt venni, ezekkel a hallgató könnyíthet vizsgaidőszaki leterheltségén. Minden számonkérés teljesítésével pontokat lehet szerezni, ezek félév végi összege alapján kerül sor a teljesítmény százalékos, valamint érdemjeggyel történő megállapítására. Ha valaki nem vett részt egy vagy több számonkérésen, akkor a pontszáma azokban az esetekben nulla. Az egyes számonkérések eredményéről az oktató a számonkérést követő hét munkanapon belül ad tájékoztatást. Az összesített pontszámmal meghatározott, megajánlott jegyet az oktató a félév utolsó hetében, az utolsó számonkérés után közli, ezt a jegyet a hallgató nem köteles elfogadni.

Minden hallgató jelentkezik kollokviumra. A kollokvium első részeként kerül sor a memoriterek felmondására, melynek teljesítése az érdemjegy megszerzésének előfeltétele (beugró), ezt a részt nem érdemjeggyel, hanem megfelelt/nem felelt meg minősítéssel értékeli az oktató. A memoriterek felmondását követően a hallgató jelzi, hogy kéri a megajánlott jegy rögzítését, vagy folytatja a kollokviumot.

Ha a hallgató vizsgázik, érdemjegye mindenképp felelete alapján kerül megállapításra (tehát a felelet után már nem kérheti inkább mégis a megajánlott jegyet). A vizsga a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § alapján zajlik. A hallgató a felelet előtt legalább 25 perc felkészülési időt kap, feleletre 20 perc áll rendelkezésre. Sikertelen felelet esetén póttétel húzására nincs lehetőség. A felelet osztályozása a TVSz 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Biblia magyarázó jegyzetekkel – Revideált új fordítás (RÚF 2014), Kálvin Kiadó, Budapest, 2018, ISBN: 9789635583911

Ajánlott irodalom:

BARTHA T. (szerk.): *Keresztyén Bibliai Lexikon. 1–2. köt.*, Kálvin Kiadó, Budapest, 1. kötet: 1993, 2. kötet: 1995, ISBN: 963-300-529-9

HODOSSY-TAKÁCS E.: *Isten igéjéből jobbra tanítani: A II. Helvét Hitvallás és az Ószövetség*, in: Debreceni Szemle 3 (2017), 318–325

HODOSSY-TAKÁCS E.: *From Tribal Heritage to National Epic*, in: HODOSSY-TAKÁCS, E. – KOFFEMAN, L. J. (szerk.): *Wichtige Wendepunkte. Veränderte und sich ändernde Traditionen in Zeiten des Umbruchs*, Leipzig, Evangelische Verlagsanstalt, 2014, 45–56.

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végig gondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Hodossy-Takács Előd egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: B037, B038 Tantárgy neve: Bibliai kortörténet [1, 2] Tantárgy neve angolul: History of the Biblical World [1, 2]	Kreditértéke: 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea., ea. és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: előadás, önálló olvasmány-feldolgozás, csoportos szövegelemzés.	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: tesztek, félév közepén zárthelyi dolgozat (ezeken a részvétel nem kötelező, részletesen lásd lentebb).	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 25 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: B030-A Bibliaismeret [2] [2]: B038 Bibliai kortörténet [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A tárgy megismerteti a hallgatókkal a Szentírás történelmi környezetét. Elemzésre kerülnek politikai, gazdaságtörténeti, társadalomtörténeti, és kulturális folyamatok, melyek meghatározták Izrael népének helyzetét és az egyház születését.

Témakörök:

1. Elvi kérdések (periodizáció, kronológia, a régészet alapfogalmai).
2. Palesztina földrajzának áttekintése.
3. A bronzkori civilizációk, Palesztina a bronzkorban.
4. Izrael kezdetei (ősatyák, exodus, letelepedés).
5. A kora vaskor: a bírák kora.
6. Korai állam és dinasztikus királyság: Saul, Dávid, Salamon.
7. A perszonálunió vége. Omri dinasztíája. Jéhú: egy puccs és következményei.
8. Izrael utolsó korszaka: Jóástól a királyság bukásáig.
9. Júda a Kr.e. 7. század végéig: Ezékiás, Manassé, Jósiás.
10. Mindennapi élet és gazdálkodás a vaskori Palesztinában.
11. Júda bukása. A babiloni fogság.
12. Babilon bukása. A perzsa kor kezdetei. Yehud.
13. A hellénizmus. Ptolemaiosz, Szeleükosz és utódaik Palesztinában. A makkabeusok. A hasmóneusok.
14. A római császárság társadalma. A kora római kor Palesztinában.
15. Nagy Heródes és utódai.
16. Palesztina társadalma, vallási csoportok és irányzatok Jézus korában.
17. Qumran.

18. Jézus életének történeti kérdései.
19. A második szentély pusztulása és a zsidó háborúk.
20. Keresztyének és zsidók a római birodalomban.

Számonkérési és értékelési rendszer:

Kollokvium, ami az évközi számonkérések során nyújtott teljesítmény alapján kiváltható.
A hallgatók lehetőséget kapnak a kollokvium kiváltására, ennek érdekében félévente három tesztet és egy félév-közepi zárthelyi dolgozatot írhatnak.

A tesztek 12-15 kérdést tartalmaznak, ezek mindegyike feleletválasztási lehetőséget kínál (négy válasz). Időkeret: 15 perc.

A zárthelyi dolgozat esetében különböző kérdésekre kell megadott, egyértelműen jelzett terjedelmi keretek között választ megfogalmazni (rövid, néhány mondatos feleletek a kérdések nagy részében, illetve legfeljebb egy oldalon kell kifejteni a választ dolgozatunként egy kérdés esetén). Időkeret: 90 perc.

Az évközi számonkérésen nem kötelező részt venni, ezekkel a hallgató könnyíthet vizsgaidőszaki leterheltségén. Minden számonkérés teljesítésével pontokat lehet szerezni, ezek félév végi összege alapján kerül sor a teljesítmény százalékos, valamint érdemjeggyel történő megállapítására. Ha valaki nem vett részt egy vagy több számonkérésen, akkor a pontszáma azokban az esetekben nulla. Az egyes számonkérések eredményéről az oktató a számonkérést követő hét munkanapon belül ad tájékoztatást. Az összesített pontszámmal meghatározott, megajánlott jegyet az oktató a félév utolsó hetében, az utolsó számonkérés után közli, ezt a jegyet a hallgató nem köteles elfogadni. Minden hallgató jelentkezik kollokviumra, és a vizsga megkezdésekor jelzi, hogy kéri a megajánlott jegy rögzítését, vagy vizsgázni szeretne.

Ha a hallgató vizsgázik, érdemjegye mindenképp felelete alapján kerül megállapításra (tehát a felelet után már nem kérheti inkább mégis a megajánlott jegyet). A vizsga a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § alapján zajlik. A hallgató a felelet előtt legalább 25 perc felkészülési időt kap, feleletre 20 perc áll rendelkezésre. Sikertelen felelet esetén póttétel húzására nincs lehetőség. A felelet osztályozása a TVSz 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

KARASSZON I.: *Izrael története – A kezdetektől Bar-Kochbáig*, Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2009, ISBN: 978-963-9609-61-7

BÁCSKAY A.: Az ókori Kelet (Kr. e. VI. évezred – Kr. u. 4. század), in: SALAMON K. (szerk.): *Világtörténet*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2006, 84–193, ISBN: 963-05-7412-3

HODOSSY-TAKÁCS E.: *Móáb – Egy vaskori nép Izrael szomszédjában*, Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2008, ISBN: 978-963-960-984-6

Ajánlott irodalom:

GNILKA, J.: *A názáreti Jézus – Üzenet és történelem*, Szent István Társulat, Budapest, 2001, ISBN: 963-361-224-1

HODOSSY-TAKÁCS E.: Heródes gazdaságpolitikájáról, in: KÓKAI-NAGY V. (szerk.): *Heródes*, Selye János Egyetem Református Teológiai Kar – Josephus Kutatóintézet, Komárom (Szlovákia), 2022, 64–76.

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.

b) képességei

- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végig gondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Hodossy-Takács Előd egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: R010-A, R011-A Tantárgy neve: Hitvallásismeret [1-2] Tantárgy neve angolul: Reformed Confessions [1-2]	Kreditértéke: 3, 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea, ea és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: tematikus prezentációk.	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: a leadott kátékérdésekből írásbeli rendszeres számonkérés.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 25 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 2.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A Heidelbergi Káté (HK) és a II. Helvét Hitvallás megismerése, hogy a hallgatók a teológia tudományának művelése és a lelkeszi munkára való készülés alapvetően szükséges ismeretanyagának egy részét már itt elsajátítsák. Az előadások hangsúlyt helyeznek a Hitvallás Heidelbergi Kátéval való összehasonlítására, és segítséget kívánnak nyújtani a rendszeres teológia műveléséhez és a teológiai gondolkodás útján való elinduláshoz. A Hitvallások tanulása folyamán hangsúly esik a jellegzetes református tanítások megismerésére.
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.</i> A szóbeli vizsgára állás feltétele a Heidelbergi Káté kijelölt kérdés–feleleteinek felmondása (szóban vagy írásban) a szorgalmi időszakban, amely akkor tekinthető sikeresnek, ha a 10 káté kérdés–feleletből a hallgató legalább 6-ot tud hibátlanul. A felmondás a szorgalmi időszak végéig teljesítendő. A felmondandó kérdés–feleletek kijelölése a kurzus elején, az első órán történik. A vizsga egy tételrészből áll, melyet a hallgató egy cédulán húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 15 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a tételt legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására nincs lehetőség. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. Az adott félév tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

SZÜCS F.: *Hitvallásismeret*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2000, ISBN: 978-963-980-802-7
A Heidelbergi Káté és a Második Helvét Hitvallás, Kálvin Kiadó, Budapest, 2020, ISBN: 978-963-558-4307

Ajánlott irodalom:

FEKETE K.: *A heidelbergi káté magyarázata, Hálaadásra vezető vigasztalás 129 kérdés-feleletben*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2013, ISBN: 978-963-558-226-6
BARTH, K.: *A keresztyén tanítás a Heidelbergi Káté alapján*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2013, ISBN: 978-963-558-227-3
TÖKÉS I.: *A Második Helvét Hitvallás magyarázata*, Királyhágómelléki Református Egyházkerület, Nagyvárad, 2006, ISBN: 973-834-178-7

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.
- Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Kovács Krisztián egyetemi docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Dogmatikai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: TINFI1N Tantárgy neve: Informatikai alap- és felhasználói ismeretek [1] Tantárgy neve angolul: Basic ICT Studies [1]	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: gyak. és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: tematikus prezentációk.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: beadandó dolgozat, prezentáció tartása.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 90 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 5.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Szövegszerkesztés. Szerkesztési műveletek. Szövegformátumok: karakter-, bekezdés-, oldal- és szakaszbeállítások, stílusok. Élőfej és élőláb, oldalszámozás. Ábrák, feliratok és grafikus elemek. Táblázatok. Egyéb eszközök (láb- és végjegyzetek, hivatkozások, tartalomjegyzék stb.). Beadandó dolgozat készítése. Prezentációs eszközök alkalmazása, bemutató összeállításának lépései. Felkészülés előadásokra, anyaggyűjtés, hatásos prezentáció kialakítása. Mintaelőadás tartása.
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Gyakorlati jegy beadandó dolgozat és hallgatói prezentáció alapján</i> A hallgatók a félév során az oktató által felkínált témák közül egyet választanak, és a beadandó dolgozat tartalmi részét, valamint a félév végén megtartott prezentációt (mintaelőadást) ebből a témából kell elkészíteniük. A <i>beadandó dolgozat</i> (Word dokumentum) tartalmi és formai követelményeit a hallgatók a félév során megismerik. A dolgozat osztályozása ezek alapján történik. Az elégtelen dolgozatokat a félév során legfeljebb egyszer meg lehet kísérelni kijavítani. Ha a javítás sikertelen, akkor a hallgató a félévet nem teljesítette. <i>Hallgatói prezentációk a szorgalmi időszakban.</i> A prezentáció legalább 10 és legfeljebb 15 perces, és az előadónak PowerPoint bemutatót kell hozzá készíteni. A prezentációt rövid, a hallgatósággal közös megbeszélés követi, ahol a többi hallgató kérdéseket tehet fel az előadónak. A megbeszélésen mutatott hallgatói aktivitás, valamint a kérdésekre adott válaszok egyaránt beszámítanak a prezentációk értékelésébe (az előadásokon mutatott aktivitást illetően maximum egy érdemjegy erejéig).

A félévi osztályzatot a beadandó dolgozat és a megtartott prezentáció érdemjegyének átlaga adja, amennyiben mindegyik legalább elégséges. Ha bármelyik érdemjegy elégtelen, a félévi osztályzat elégtelen.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom: <i>Informatika gyakorlati feladatok</i> (a gyakorlat anyaga és segédanyagok a felkészüléshez): http://bodaistvan.hu/infalap/feladatok.html, 2024 BÁRTFAI B.: <i>Word 2019 zsebkönyv</i>, BBS-INFO Kiadó, Budapest, 2023, ISBN: 978-615-547-705-8 BÁRTFAI B.: <i>PowerPoint 2019 zsebkönyv</i>, BBS-INFO Kiadó, Budapest, 2023, ISBN: 978-615-547-771-3 Ajánlott irodalom: ATKINSON, C.: <i>Ne vetíts vázlatot! A hatásos prezentáció</i>, Szak Kiadó, Bicske, 2008, ISBN: 978-963-986-303-3 REYNOLDS, G.: <i>A meztelen előadó</i>, HVG Kiadó, Budapest, 2011, ISBN: 978-963-304-062-1 LŐRINCZ É. A. – STURCZ Z.: <i>Prezentáció</i>, Typotex Kiadó, Budapest, 2013, ISBN: 978-963-279-264-4
Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása • Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. • Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit. b) képességei • Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában. • Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat. c) attitűdje • Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására. • Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére. d) autonómiája és felelőssége • Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. • Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. habil. Boda István főiskolai tanár, PhD
A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): Dr. T. Nagy László egyetemi adjunktus, PhD
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Matematika és Informatika Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: TEGTA1E Tantárgy neve: Egészségtan Tantárgy neve angolul: Hygiene	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: gyak. és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Egyéni, illetve csoportmunka, referátumok, projektmunkák, portfóliók készítése, szakterületen dolgozó szakemberek meghívása (infektológus, addiktológus, antropológus, mentálhigiénikus, andragógus, stb.) terepmunkával egybekötött kvíz játékok.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Évközi számonkérésben zárthelyi dolgozat, esettanulmányok beadása, kutatási beszámolók, tudományos interjúk, témadiskurzusok és disputák, írásos tesztek. Végző érdemjegy kialakításában az évközi munka összegzése.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 75 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása A magyar populáció egészségi állapota, az egészségügyi intézményrendszer. Ember és egészség. Egészségkultúra, az emberi szervezet működése. Az egészséges életmód, egészségtudatos magatartás. Az egyedfejlődés kockázati tényezői. elfeledett betegségek újjalagos megjelenése. Civilizációs ártalmak (stressz, táplálkozás, mozgás, szenvedélybetegségek,). Érzetek, érzések, érzelmek. Maradandó/fogyatékossgal élők iránti érzékenyítés, egészségnevelése és fejlesztése, (média sugallta testképzavarok). Ételintoleranciák, egészségnevelésben és fejlesztésben, az egészség és életmódkultúra. A család és az iskola szerepe az egészség megőrzésben, prevenció a betegségek kialakulásában. A bioszféra (levegő, napfény, légkör hatása az egészségre. A humánökológia, a bioritmus egészségdimenziójában, demográfia és családtervezés. Az egészségnevelés immanens jellege iskoláskorúak és idősek gondozási feladatai (pedagógusok és szociális gondozók szerepe).
Számonkérési és értékelési rendszer: A gyakorlati jegy a szorgalmi időszakban az elvégzett feladatok megoldása révén, az évközi munka alapján teljesül. A részismeretek szintetizálása adja a komplex számonkérés lehetőségét. Az osztályozás a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az adott félév tananyagát az aktuális tárgytematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

VÍZVÁRI L.: *Egészségtan*, Műszaki Kiadó, Budapest, 2010, ISBN: 978-963-166-026-5

HIDVÉGI T.: *Civilizációs betegségek*, SpringMed Kiadó, Budapest, 2017, ISBN: 978-463-969-520-7

BARABÁS K. (szerk.): *Egészségfejlesztés (Alapismeretek pedagógusok számára)*, Medicina Kiadó, Budapest, 2006, ISBN: 963-226-034-0

Ajánlott irodalom:

BENKŐ Zs.: *Egészségfejlesztési kézikönyv*, Mozaik Kiadó, Szeged, 2009, ISBN: 978-963-697-580-7

JÁMBOR GYULÁNÉ – KISS F.: *Egészségtan (Testi és lelki egészségünk)*, Mozaik Kiadó, Szeged, 2006, ISBN: 963-6973-344-3

EMBER I. (szerk.): *Környezet-egészségtan*, Dialóg Campus Kiadó, Pécs, 2006, ISBN: 978-963-954-286-0

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Tóthné dr. Kosztin Beáta főiskolai adjunktus, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Természettudományi Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G030 Tantárgy neve: Egyházismeret Tantárgy neve angolul: Ecclesiastics	Kreditértéke: 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: témafeldolgozás.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása A kurzus során bemutatásra kerül az egyház lényege a Szentírásban, valamint a református hitvallásokban. Az egyház egysége, szentsége, egyetemessége és apostoli jellege a református tanítás szerint kerül ismertetésre. A hallgatók az elméleti ismeret mellett áttekinthetik a Magyarországi Református Egyház szervezeti felépítését, és annak jelenlegi működését.
Számonkérési és értékelési rendszer: A vizsgára állás feltétele egy elemző esszé elkészítése, megadott szempontok alapján, Makkai Sándor: <i>Holttenger</i> című regényéről. <i>Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.</i> A vizsgán a hallgató a külön cédulákra kiírt tételekből egyet húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 20 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a feleletét legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására van lehetőség. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. Az adott félév tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom: MAKKAI S.: <i>Az egyház missziói munkája</i> , Révai, Budapest, 1938, [ISBN nélkül] KUIPER, R. B.: <i>Az egyház: Krisztus dicsőséges teste</i> , Kálvin Kiadó, Budapest, 1994, ISBN: 963-300-567-1

II. Helvét Hitvallás, Heidelbergi Káté

A Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 2013. évi törvény

MAKKAI S.: *Holttenger* (regény), Kráter Kiadó, Pomáz, 2012, ISBN: 978-963-298-046-1

Ajánlott irodalom:

GAÁL S.: *„A kezdeményező egyház”. Victor János egyházépítő szolgálata különös tekintettel a misszióra és a gyülekezetépítésre*, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2006, ISBN: 978-963-8429-55-1

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.

b) képességei

- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információ-keresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végig gondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Gaál Sándor egyetemi docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Missziói és Felekezettudományi Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G031-A, G037 Tantárgy neve: Felekezetismeret [1, 2] Tantárgy neve angolul: Ecumenical Studies [1, 2]	Kreditértéke: 3, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea., ea., és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: témakidolgozások, esszék.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 25 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 2., 4.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

Cél: A tantárgy célja, hogy a hallgatóval megismertesse a legfontosabb keresztyén felekezeteket azok önértelmezése alapján, az ökumenikus mozgalom történetét, a legfontosabb nemzetközi egyházi szervezeteket, illetve hogy bevezesse a hallgatót az ökumenikus teológia művelésébe annak érdekében, hogy hivatása gyakorlása során képes legyen felelős és teológiailag megalapozott döntéseket hozni felekezetközi és az ökumenét érintő kérdésekben.

Tematika:

Felekezetismeret [1]:

1. Bevezetés, fogalmak
2. Egyházak a világban
3. Az egyház fogalma az állami egyházjogban
4. Az Ortodox Egyház
5. A Görögkatolikus Egyház
6. A Római Katolikus Egyház
7. Az Anglikán Egyház
8. A világ reformátussága
9. Az Evangélikus Egyház
10. A Valdens Egyház
11. A Metodista Egyház
12. A Baptista Egyház
13. A Pünkösdi Egyház és a karizmatikus mozgalom
14. Új vallási mozgalmak

Felekezetismeret [2]:

1. Bevezetés az ökumenikus mozgalom történetébe
2. Bevezetés az ökumené teológiájába
3. A Római Katolikus Egyház és az ökumené
4. Az Egyházak Világtanácsa
5. Az Európai Egyházak Konferenciája
6. A Református Egyházak Világközössége
7. A Lutheránus Világszövetség
8. Az Európai Protestáns Egyházak Közössége
9. Az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa

Számonkérési és értékelési rendszer:

Felekezetismeret [1]:

Tereplátogatási napló és szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.

A hallgató a szorgalmi időszak során 3 felekezet istentiszteletét látgatja meg majd tapasztalatairól, előre megadott szempontok alapján tereplátogatási naplót készít. A napló minimális terjedelme 6000 szó. A napló beadása a szóbeli vizsgára állás feltétele.

A szóbeli vizsga egy „A” és egy „B” tételrészből áll, melyet a hallgató két külön cédulán húz. Az „A” tételsor az egyes keresztyén felekezetek ismertetését, a „B” tételsor a szentségek értelmezését tartalmazza (összehasonlító szentségtan). A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A két felelet együttes átlagos időtartama 20 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mind az „A”, mind pedig a „B” tételrészt legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására van lehetőség. A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

Az adott félév tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

Felekezetismeret [2]:

Olvasónaplók elkészítése és kollokvium a vizsgaidőszakban

A szóbeli vizsga egy „A” és egy „B” tételrészből áll, melyet a hallgató két külön cédulán húz. Az „A” tételsor az ökumenikus mozgalom történetét, a „B” tételsor kötelező irodalomjegyzékben felsorolt forrásszövegek értelmezését tartalmazza. A forrásszövegekről a hallgató olvasónaplót készít előre kiadott kérdéssor alapján. Az olvasónaplók beadása a vizsgára állás feltétele. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A két felelet együttes átlagos időtartama 20 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mind az „A”, mind pedig a „B” tételrészt legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására van lehetőség. A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

Az adott félév tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Felekezetismeret [1]

Kötelező irodalom:

BAJUSZ F.: *Az ökumenikus mozgalom története és mai problémái* (akadémiai jegyzet), Budapesti Református Teológiai Akadémia Ökumenikai Tanszéke, Budapest, 1985,

GESZTELYI T. (szerk.): *Egyházak és vallások a mai Magyarországon*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1991, ISBN: 963-055-893-9
2011/CCVI. sz. törvény „A lelkiismereti és a vallásszabadság jogáról valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról”

Ajánlott irodalom:

HUNYADI L.: *A világ vallásföldrajza*, Végeken Kiadó, Budapest, 1995, ISBN: 963-848-600-7

DÖRNYEI L. – KÖVÁGÓ S. – SIMONNÉ PALLOS P. (szerk.): *Egyháztörténeti Szöveggyűjtemény. Válogatás a magyarországi egyházak történeti irodalmából*, Kaposvári Egyetem Csokonai Vitéz Mihály Pedagógiai Főiskolai Kar, Kaposvár, 2000, ISBN: 963-717-293-9

ÉRSZEGI M. A.: *Pápa, Szentszék, Vatikán*, Szent István Társulat, Budapest, 2014, ISBN: 978-963-27747-2-5

Felekezetismeret [2]

Kötelező irodalom:

LADÁNYI S. – PAPP K. – TÖKÉCZKY L. (szerk.): *Egyháztörténet 2.*, RPI, Budapest, 1998, ebben: 195–212. oldalak

PÁSZTOR J.: *Ötven éves az Egyházak Világtanácsa I–IV*, in: Református Egyház 51 (1999), 65kk, 87kk, 133kk, 166kk. oldalak

BAJUSZ F.: *Az ökumenikus mozgalom története és mai problémái. Missziói világkonferenciák...*, Budapesti Református Teológiai Akadémia, Budapest, 1980, ebben: 1–37. oldalak (akadémiai jegyzet; egy példány kölcsönözhető a Missziói Tanszékről)

HAFENSCHER K. et al. (szerk.): *„Hogy mindnyájan egyek legyenek...”*. 50 éves az Ökumenikus Tanács Magyarországon, MEÖT, Budapest [1993], ebben: 75–168. oldalak

Európai Ökumenikus Charta

A Hittani Kongregáció DOMINUS IESUS nyilatkozata (Ford. Dr. Diós István), lásd: <http://www.katolikus.hu/roma/domiesus.html>

Közös nyilatkozat a megigazulásról, lásd: <http://www.lutheran.hu/nyilatkozat/> + a REV csatlakozó nyilatkozata, Wittenberg 2017

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.

b) képességei

- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.

- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Gonda László egyetemi docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Missziói és Felekezettudományi Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G040, G041, G042, G043 Tantárgy neve: Egyházi ének [1, 2, 3, 4] Tantárgy neve angolul: Church Hymns [1, 2, 3, 4]	Kreditértéke: 1, 1, 1, 1
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: ea., ea., ea., ea. és óraszám: 30, 30, 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: az elméleti ismeretek azonnali gyakorlatba-ültetése csoportos munka révén.	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium, kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 2., 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): [1]: — [2]: G040 Egyházi ének [1] [3]: G041 Egyházi ének [2] [4]: G042 Egyházi ének [3]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A tantárgy célja:

Lelkipásztorok és kántorok fölkészítése a gyülekezeti éneklés irányítására. Nevezetesen arra, hogy

- a lelkipásztor képes legyen a kántor segítségével jól, a kántor segítségével nélkül elfogadhatóan vezetni a gyülekezet éneklését;
- a kántor a megfelelő ismeretek birtokában közvetlenül vagy közvetetten hatékony segítője és munkatársa legyen a lelkipásztornak vagy a hitoktatónak.

A tantárgy tartalma:

1. Az éneklés helye és szerepe a liturgiában
2. A gyülekezeti Énekeskönyv tematikus szerkezete
3. A gyülekezeti Énekeskönyv dallamainak típusai, műfajai (középkori ének, genfi zsoltár, korál, régi magyar ének, angolszász himnusz stb.)
4. Gyülekezeti énekeink himnológiai, egyháztörténeti háttére, ünnepkörökhöz, illetve néphagyományhoz való kapcsolódása
5. Gyülekezeti énekeink megjelenése az egyházi műzene történetében.
6. A dallamok stílusos megszólaltatása; a közös éneklés irányítása
7. A gyülekezeti Énekeskönyv énekeinek elsajátítása

Tananyag (a vastag betűvel írt énekek első versszakát fejből, a normál betűvel írtakét kottából kell tudni elénekelni):

Egyházi ének [1]: [20 dallam fejből, 28 kottából]

23, 25, 32, 65, 66, 84, 119, 130; 157, 158, 201, 222, 225, 230, 371, 375, 401, 501, 720, 741;

1, 12, 27, 55, 77, 92, 103, 121, 137; 184, 194, 204, 298, 381, 414, 417, 449, 475, 581, 584, 590, 601, 602, 603, 691, 713, 721, 756.

Egyházi ének [2]: [20 dallam fejből, 28 kottából]

5, 8, 24, 74, 81, 105, 128, 138; 165, 168, 211, 227, 292, 332, 493, 531, 541, 545, 561, 718;
14, 30, 97, 100, 107, 114, 134, 135, 141; 160, 205, 207, 228, 262, 267, 284, 476, 494, 497, 543, 548, 621, 711, 715, 719, 726, 742, 821.

Egyházi ének [3]: [20 dallam fejből, 28 kottából]

6, 42, 46, 68, 80, 90, 96, 136, 150; 173, 196, 224, 374, 390, 412, 462, 465, 474, 658, 772;
9, 19, 33, 99, 101, 102, 125; 163, 167, 178, 186, 192, 221, 261, 268, 281, 313, 403, 434, 444, 456, 567, 612, 698, 744, 761, 768, 797.

Egyházi ének [4]: [20 dallam fejből, 27 kottából]

3, 26, 35, 47, 51, 89, 91, 133; 170, 223, 238, 453, 481, 485, 491, 591, 723, 758, 773, 824;
10, 22, 28, 34, 40, 50, 104, 148; 154, 202, 234, 249, 251, 266, 269, 289, 291, 469, 490, 508, 513, 542, 581, 604, 608, 624, 796.

Számonkérési és értékelési rendszer:

Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban:

A vizsga egy „A” és egy „B” részből áll; az „A” részt a könyv nélkül fölidézendő, a „B” részt a könyvből éneklendő dallamok eléneklése alkotja. A dallamokat a vizsgázónak fennakadás nélkül egyedül kell megszólaltatnia. A két felelet együttes átlagos időtartama 15-20 perc.

Tételhúzás nincsen; az énekeket a vizsgáztató választja ki, de az „A” dallamai közül egyet, a „B” dallamai közül hármat a vizsgázó jelölhet meg.

Aki nem tud (vagy úgy gondolja, hogy nem tud) énekelni, annak könyv nélkül és hibátlanul kell elmondani 6 „A” dallam első és egy további strófájának, továbbá 10 „B” dallam első strófájának szövegét. Ez esetben mindegyik éneket a vizsgáztató választja ki. A szövegmondásos vizsgával elérhető legjobb osztályzat a 4 (jó).

Értékelés:

Az „A” dallamok éneklését a vizsgáztató 1-10, a „B” dallamokét 1-5 ponttal minősíti. Az összegyűjthető összpontszám így 110; szövegmondás esetén ennek 90%-a.

A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mind az „A”, mind pedig a „B” tételrészét legalább elégséges szinten teljesítette. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok figyelembe vételével történik.

Az adott félév vizsgaanyagát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Református Énekeskönyv, Magyarországi Református Egyház, Kálvin János Kiadója, Budapest, 2021 [vagy későbbi kiadás], ISBN: 978-963-558-467-3

CSOMASZ TÓTH K.: *Dicsérvételek az Urat*, a Magyarországi Református Egyház Kálvin Kiadója, Budapest, 1995, ISBN 963-300-609-0

BERKESI S. (szerk.): *Az Úrnak zengjen az ének – ifjúsági énekeskönyv*, MRETZS és MRE Kálvin Kiadó, Budapest, 2006, ISBN: 978-963-558-035-4

Ajánlott irodalom:

BERKESI S.: *Te néked zengek éneket*, Országos Református Tanáregyesület, Debrecen, 1994, ISBN: 963-044-303-1

CSOMASZ TÓTH K.: *A református gyülekezeti éneklés*, Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest, 1950, [ISBN nélkül]

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.
- Munkahelye erőforrásaival gazdálkodik, felhasználva szakmai tudását.

c) attitűdje (hozzáállása)

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

d) autonómiája (önállósága) és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végig-gondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.

Tantárgyfelelős: Szabóné Fodor Adrienne tanársegéd

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):
Dr. Sárosi Dániel adjunktus, DLA

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G045, G046 Tantárgy neve: Gyermek- és ifjúsági énekek [1, 2] Tantárgy neve angolul: Children's and youth Songs [1, 2]	Kreditértéke: 1, 1
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: gyak., gyak. és óraszám: 15, 15 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati, gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 75 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: G041 Egyházi ének [2] [2]: G045 Gyermek- és ifjúsági énekek [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A tantárgy célja:

Hitoktatók és kántorok fölkészítése a gyülekezeti vagy iskolai hittan csoportokban tanítandó énekek kiválasztására és az énektanítás feladataira.

A tantárgy tartalma:

1. Az ifjúsági énekek alaptípusai (lehetséges besorolási szempontok: dallamforrás, szövegforrás, technikai nehézség, témaválasztás)
2. Az ifjúsági énekek helye a gyülekezeti és iskolai nevelésben
3. Zenei, irodalmi és pedagógiai szempontok, amelyek alapján érdemes megválogatni a korosztálynak szánt énekeket
4. A közösségi énektanítás technikája, alapvető feltételei, módszerei

Tananyag:

Gyermek- és ifjúsági énekek [1]: 42 dallam fejből, 37 kottából

A *Vígan énekelj az Úrnak* című gyűjteményből (a vastag betűvel írt énekek minden versszakát fejből, a normál betűvel írtakét kottából kell tudni elénekelni):

2, 5, 9, 11, 22, 23, 24, 30, 31, 34, 35, 40, 42, 57, 64, 70, 74;

1, 3, 6, 8, 10, 12, 18, 25, 26, 29, 32, 41, 65, 66, 71, 73, 75, 77, 80, 81, 85, 90, 94.

A *Református hittanos énekgyűjtemény – Általános iskola 1-8. osztály* című gyűjteményből (a vastag betűvel írt énekek első versszakát fejből, a normál betűvel írtakét kottából kell tudni elénekelni):

○ osztály: **2, 4, 5, 7, 8, 10, 14, 15, 16;** 1, 9, 18.

○ osztály: **1, 7, 8, 11, 12;** 13, 14, 15, 16.

○ osztály: **2, 9, 11, 14, 19;** 5, 8, 18, 20.

- osztály: **1, 4, 5, 11, 12, 13; 2, 3, 8.**

Gyermek- és ifjúsági énekek [2]: 30 dallam fejből, 30 kottából

A *Református hittanos énekgyűjtemény – Általános iskola 1-8. osztály* című gyűjteményből (a vastag betűvel írt énekek első versszakát fejből, a normál betűvel írtakét kottából kell tudni elénekelni):

- 5. osztály: **8, 10, 12, 13, 15;** 6, 11, 14, 18, 19.
- 6. osztály: **8, 11, 15, 17, 19, 20;** 1, 4, 5, 6, 9, 12, 14.
- 7. osztály: **2, 5, 6, 7, 10, 12, 14, 16, 18;** 1, 8, 9, 11, 13, 19.
- 8. osztály: **1, 16;** 5, 10, 12.

Berkesi Sándor (szerk.): *Az Úrnak zengjen az ének – ifjúsági énekeskönyvből* (a vastag betűvel írt énekek első versszakát fejből, a normál betűvel írtakét kottából kell tudni elénekelni):

42, 76, 82, 83, 105, 195, 249, 291; 58, 113, 117, 153, 210, 211, 253, 260, 294.

Számonkérési és értékelési rendszer:

Szóbeli feleletek a szorgalmi időszakban:

A kurzus gyakorlati jeggyel zárul, elvárt a rendszeres óralátogatás és az órai aktivitás. A hallgatók a szorgalmi időszakban a félév elején kijelölt énekeket három részletben, három különböző alkalommal mondják fel, figyelve a pontos, kifejező, hibátlan énekes megszólaltatásra. Az egyes részjegyek javítására van lehetőség. Gyakorlati jegyüket a szorgalmi időszak utolsó hetében, a félév során kapott részjegyek átlaga alapján kapják.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

BERKESI S. (szerk.): *Az Úrnak zengjen az ének – ifjúsági énekeskönyv*, MRETZS és MRE Kálvin Kiadó, Budapest, 2006, ISBN: 978-963-558-035-4

KARÁCSONYI-KIS LÁSZLÓNÉ – SZÁSZI ANDREA (szerk.): *Vigan énekelj az Úrnak!*, Református Pedagógiai Intézet, Budapest, 2022, ISBN: 978-615-5446-75-7

KARÁCSONYI-KIS LÁSZLÓNÉ (szerk.): *Jézust áldja énekünk – Gyermekénekek óvodásoknak*, Református Pedagógiai Intézet, Budapest, 2003, ISMN M-801650-02-3

Református Énekeskönyv, Magyarországi Református Egyház, Kálvin János Kiadója, Budapest, 2021 [vagy későbbi kiadás], ISBN: 978-963-558-467-3

Református hittanos énekgyűjtemény – Általános iskola 1-8. osztály, Református Pedagógiai Intézet, Budapest, 2024, ISBN 978-615-5388-13-2

Ajánlott irodalom:

BÓDISS T. (szerk.): *Adjatok hálát az Istennek! Kórusművek, énekefeldolgozások. (Az Úrnak zengjen az ének énekeskönyv alapján)*, MRETZS és Kálvin Kiadó, Budapest, 2009, ISBN: 978-963-558-143-6

HAMAR I. – BERKESI G. – DRASKÓCZY L. – HARGITA P. (szerk.): *Dicsérvételek az Urat*, Református Egyházzene Munkaközössége, Budapest, 1996, ISBN: 963-300-276-1

Azoknak a **KKK-ban** előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.
- Munkahelye erőforrásaival gazdálkodik, felhasználva szakmai tudását.

c) attitűdje (hozzaállása)

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.

d) autonómiája (önállósága) és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Szabóné Fodor Adrienne tanársegéd
A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): ---
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: B013, B014 Tantárgy neve: Ószövetségi bevezetés [1, 2] Tantárgy neve angolul: Introduction to the Old Testament [1, 2]	Kreditértéke: 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: ea., ea. és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: B031-A Bibliaismeret [2] [2]: B013 Ószövetségi bevezetés [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A tantárgy célja az, hogy a hallgatók megismerkedjenek az Ószövetség irodalomtörténeti kérdéseivel, valamint az egyes ószövetségi könyvek előállításának folyamatával, teológiájával és történeti háttérével. Ezek az ismeretek lehetővé teszik a hallgatók számára azt, hogy az adott könyvek magyarázatához a szükséges háttérinformációk birtokában és az alapvető szakirodalom ismeretében kezdhessenek neki, illetve azt, hogy az ószövetségi kommentárok, exegetikai monográfiák és tanulmányok hatalmas anyagában önálló kutatásaik során tájékozódni tudjanak. Tematika: <i>Ószövetségi bevezetés [1]:</i> ○ <i>Általános bevezetés:</i> az ószövetségi bevezetést fogalma, felosztása, története, kánontörténet, szöveg- és formatörténet, az ószövetségi irodalom általános jellemzői ○ <i>Speciális bevezetés: A Tóra és az Ószövetség történeti könyvei (1Móz – Eszter):</i> az egyes ószövetségi iratok és iratcsoportok tartalma, szerkezete, előállása, történeti háttére, tanítása, az újszövetségi iratokkal való kapcsolata, illetve ezeknek a témaköröknek a kutatástörténeti eredményei <i>Ószövetségi bevezetés [2]:</i> ○ <i>Speciális bevezetés: Az Ószövetség tanítói és prófétai könyvei (Zsolt – Mal):</i> az egyes ószövetségi iratok és iratcsoportok tartalma, szerkezete, előállása, történeti háttére, tanítása, az újszövetségi iratokkal való kapcsolata, illetve ezeknek a témaköröknek a kutatástörténeti eredményei
Számonkérési és értékelési rendszer:

Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban.

A vizsga időtartama 60 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az adott félév tananyagát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

RÓZSA H.: *Bevezetés az Ószövetség könyveibe – Bevezetés az Ószövetség könyveinek irodalom- és hagyománytörténetébe*, Szent István Társulat, Bp., 2016, ISBN: 978-963-277-602-6

SOGGIN, J. A.: *Bevezetés az Ószövetségbe*, Kálvin János Kiadó, Bp., 1999, ISBN: 963-300-771-2

Ajánlott irodalom:

CZIGLÁNYI ZS.: *Az Ószövetség története, 2., javított kiadás*, META Egyesület, Pécs, 2018, ISBN: 978-615-81155-0-6

RÖMER, T.: *Einleitung in das Alte Testament. Die Bücher der Hebräischen Bibel und die alttestamentlichen Schriften der katholischen, protestantischen und orthodoxen Kirchen*, Theologischer Verlag Zürich, Zürich, 2013, ISBN: 978-3-290-17428-6

KUSTÁR Z.: *Ószövetségi bevezetés – Oktatási segédanyag*, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, publikálatlan kéziratok, elérhetők: DRHE Neptun – Meet Street – Virtuális terek.

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a **tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.

b) képességei

- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.

- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Kustár Zoltán egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):

Dr. Németh Áron egyetemi docens, PhD, dr. habil.

Dr. Koncz-Vágási Katalin PhD, óraadó

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Ószövetségi Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: B023, B024 Tantárgy neve: Újszövetségi bevezetés [1, 2] Tantárgy neve angolul: Introduction to the New Testament [1, 2]	Kreditértéke: 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: ea., ea és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: szünopszisok.	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: rövid szövegelemzések, témakidolgozások.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: B031-A Bibliaismeret [2] [2]: B023 Újszövetségi bevezetés [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A tantárgy célja az, hogy a hallgatók megismerkedjenek az Újszövetség irodalomtörténeti kérdéseivel, valamint az egyes újszövetségi iratok előállításával, teológiájával és történeti háttérével. Ezek az ismeretek lehetővé teszik a hallgatók számára azt, hogy az adott bibliai könyvek magyarázatához a szükséges háttérinformációk birtokában és az alapvető szakirodalom ismeretében kezdhessenek neki, illetve azt, hogy az újszövetségi kommentárok, exegetikai monográfiák és tanulmányok hatalmas anyagában önálló kutatásaik során tájékozódni tudjanak. Tematika: Az első félévben az Újszövetség kialakulásának történetével foglalkozunk (iratok, kánon), majd a Páli leveleket vesszük sorra, áttekintve a keletkezés körülményeit, főbb teológiai tanításait, végül a félévet a deuteropáli levelek zárják. A második félévben a Templom pusztulása utáni iratok áttekintésével folytatjuk a bevezetéstani vizsgálatot. A szinoptikus evangéliumok keletkezésének kérdéséről jutunk el a félév során a Jelenések könyvéig. Minden egyes irat esetében igyekszünk meghatározni a szerző kilétét, a keletkezés idejét, helyét, a címzettek körét és a könyvek legfőbb teológiai gondolatait, valamint az azokban felhasznált forrásokat. A tantárgy célja, hogy a hallgatók minden egyes bibliai könyv esetében tisztában legyenek a szöveg megértéséhez elengedhetetlenül szükséges információkkal: ki, kinek, mikor, mért, miről írta az adott iratot.
Számonkérési és értékelési rendszer:

Szöbéli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban, zárthelyi dolgozat a szorgalmi időszakban.

A számonkérés első lépéseként a hallgatók a szorgalmi időszakban zárthelyi dolgozatot írnak az evangéliumok keletkezéséről. A dolgozat kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az elégtelen zárthelyi dolgozatokat a félév során legfeljebb egyszer meg lehet kísérelni kijavítani. Ha a javítás sikertelen, akkor a hallgató a félévet nem teljesítette, szóbeli vizsgára nem állhat. Amennyiben a hallgató a zárthelyi dolgozatot legalább elégségesre teljesíti, vagy elégtelen osztályzatát a szorgalmi időszakban sikeresen javítja, a vizsgaidőszakban szóbeli kollokviumra jelentkezhet.

A szóbeli vizsga kiadott tételsor alapján történik, melyet az aktuális félév tárgytematikája rögzíti. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

A félévi osztályzatot a zárthelyi dolgozat és a félévet lezáró kollokvium érdemjegyének átlaga adja.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

CARSON, D. A. – MOO, D. J.: *Bevezetés az Újszövetségbe*, KIA, Budapest, 2007, ISBN: 978-963-9390-44-7

BALLA P.: *Az újszövetségi iratok és kanonikus gyűjteményük kialakulásának története*, Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kar Újszövetségi Tanszék, Budapest, 2005, ISBN: 963-857-857-2

VARGA ZS.: *Újszövetségi bevezetés*, Református Zsinati Iroda Doktorok Kollégiumának Főtitkári Hivatala, Budapest, 2000, ISBN: 963-8360-43-7

Órai anyag jegyzete a diákság honlapján:

(http://www.diaksag.ttre.hu/index.php?option=com_phocadownload&view=category&id=17:sz-bevezets&Itemid=205)

Ajánlott irodalom:

SCHNELLE, U.: *Einleitung in das Neue Testament*, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 1994, ISBN: 3-525-03286-2

LEDÁN M. I.: Ókori csodák, csodatevők és csodaelbeszélések, in: *Studia Doctorum Theologiae Protestantis* (2023/1), 25–81

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.

b) képességei

- Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.
- Rutin szakmai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttérrel, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végig gondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy felelőse: Dr. Ledan-Muntean István adjunktus, PhD

A tantárgy jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):
Balog Margit nyelvtanár

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Újszövetségi Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: B179, B180 Tantárgy neve: Alapvető bibliai teológia [1, 2] Tantárgy neve angolul: Basic of Biblical Theology [1, 2]	Kreditértéke: 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: ea., ea. és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 25 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: B031-A Bibliaismeret [2] [2]: B179 Alapvető bibliai teológia [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A bibliai teológia főbb problémáinak áttekintése, különös tekintettel az Ószövetség és Újszövetség összefüggéseire. A szövegek vizsgálata kizárólag magyar nyelvű bibliai szöveg alapján történik, hermeneutikai beágyazottsággal. Kiemelt fontosságú megérteni, hogy a keresztyén teológia újszövetségi alapvetései miként fejlődnek ki az ószövetségi teológiából.
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.</i> A vizsga egy tételrészről áll, melyet a hallgató cédulán húz ki. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 15 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a feleletet legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására nincs lehetőség. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. Az adott félév tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom: KNIGHT, A. F.: <i>Az Ószövetség keresztyén teológiája</i>, Kálvin Kiadó, Budapest, 2006, ISBN: 963-558-076-2 GNILKA, J.: <i>Az Újszövetség teológiája</i>, Szent István Társulat, Budapest, 2007, ISBN: 978-963-361-841-7

Ajánlott irodalom:

KARASSZON I.: *Az ószövetségi teológia történetéhez*, KRE – L'Harmattan, Budapest, ISBN: 978-963-414-654-4

KÓKAI-NAGY V.: Diakónia az Újszövetségben, in: *Studia Universitatis Babeş-Bolyai* (1/2019), 221–234

KÓKAI-NAGY V.: Főpap Melkisédek rendje szerint, in: Zsengellér J. (szerk.): *A nagy zárándok végleg célhoz ért. Tanulmányok Xeravits Géza 50. születésnapja alkalmából*, Budapest, Magyar Hebraisztikai Társaság – L'Harmattan, 2021, 173–194. ISBN: 978-963-414-834-0

KÓKAI-NAGY V.: A kezdettől fogva tevékenykedő ördög, in: *Teológiai Fórum* 15 (2021/1), 5–20.

CULLMANN, O.: *A jánosi kör*, Pápai Református Teológiai Akadémia, Pápa, 2007, ISBN: 978-963-9779-05-1

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.

b) képességei

- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Rutin szakmai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttérrel, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Kókai-Nagy Viktor egyetemi docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: B105 Tantárgy neve: Biblikus szigorlat Tantárgy neve angolul: Comprehensive Exam – Biblical Studies	Kreditértéke: 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: — és óraszám: 0 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: szigorlat Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 25 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 4.	
Előtanulmányi feltételek: B030-A Bibliaismeret [1]; B031-A Bibliaismeret [2]; B013 Ószövetségi bevezetés [1]; *B014 Ószövetségi bevezetés [2]; B023 Újszövetségi bevezetés [1]; *B024 Újszövetségi bevezetés [2]; *B038 Ókori és középkori egyháztörténeti alapvonalai	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A szigorlat a biblikus alapozó tantárgyak (Bibliaismeret, Bibliai kortörténet, Ószövetségi bevezetés, Újszövetségi bevezetés) keretében elsajátított ismeretek integrált számonkérését szolgálja. Tematika: A szigorlati kollokvium során a hallgató szóbeli felelt formájában, komplex tételesor alapján számot ad arról, hogy az egyes biblikus tantárgyak során elsajátított ismereteket képes rendszerbe foglalni, és így egy adott bibliai korszak, könyv vagy iratcsoport elemzéséhez szükséges alapvető információkat egészében áttekinteni. A szigorlat tételesorát az aktuális félév tárgytematikája tartalmazza.
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Szigorlati szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban.</i> A vizsga során a tétel egy „A” és egy „B” tételrészéből áll. Az adott félévre érvényes tételesort az adott félévre kiírt tárgytematika rögzíti. A hallgató az „A” és a „B” tételrészt egy közös cédulán húzza ki, majd legalább 20, legfeljebb 40 perc készülési idő áll a rendelkezésére, hogy a feleletét kidolgozza. A vizsga a szigorlati bizottság előtt zajlik; a bizottság legalább két tagjának a felelet teljes ideje alatt a vizsgán jelen kell lennie. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mind az „A”, mind pedig a „B” tételrészt legalább elégséges szinten teljesítette. A két felelet együttes átlagos időtartama 30 perc. A vizsga során egy póttétel húzására van lehetőség: amennyiben az első tétel „A” vagy „B” tételrészéből a feleletet a bizottság elfogadta, úgy a póttételből csak a nem teljesített tételrészt kell megismételni. A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felelet

osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

RÓZSA H.: *Bevezetés az Ószövetség könyveibe – Bevezetés az Ószövetség könyveinek irodalom- és hagyománytörténetébe*, Szent István Társaság, Budapest, 2016, ISBN: 978-963-277-602-6

SOGGIN, A.: *Bevezetés az Ószövetségbe*, Kálvin Kiadó, Budapest, 1999, ISBN: 963-300-771-2

KOCSIS I.: *Bevezetés az Újszövetség kortörténetébe és irodalmába I-II*, 3. kiadás, Szent István Társulat, Budapest, 1. kötet: 2015, ISBN: 978-963-277-168-7, 2. kötet: 2016, ISBN: 978-963-277-295-0

KARASSZON I.: *Izrael története. A kezdetektől Bar-Kochbáig* (Kréné 10), Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2009, ISBN: 978-963-9609-61-7

Ajánlott irodalom:

ZENGER, E. et al.: *Einleitung in das Alte Testament* (5. Auflage), Verl. W. Kohlhammer, Stuttgart – Berlin – Köln, 2006, ISBN: 3-17-019526-3

SCHNELLE, U.: *Einleitung in das Neue Testament* (3. Auflage), Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 1999, ISBN: 3-525-03299-4

MILLER, J. M. – HAYES, J. H.: *Az Ókori Izráel és Júda története*, PPKE Bölcsészettudományi Kar, Piliscsaba, 2003, ISBN: 963-9296-77-5

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.

b) képességei

- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.

- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Kustár Zoltán egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):

Dr. Németh Áron egyetemi docens, PhD, dr. habil.

Dr. Ledán-Munteán István adjunktus, PhD

Dr. Hodossy-Takács Előd egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Ószövetségi Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: R021 Tantárgy neve: Etika prolegomena Tantárgy neve angolul: Introduction to Christian Ethics	Kreditértéke: 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: erkölcsi véleményformálás módszertani lépéseinek begyakorlása, elsajátítása.	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: erkölcsi véleményformálás módszertani lépéseinek alkalmazása.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 20 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 5.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: R011-A Hitvallásismeret [2]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A hallgatók ismerkedjenek meg a reformátori etika főbb kérdéseivel, a reformátori etika témaköreivel, valamint az erkölcsi ítéletalkotás kialakításának módszertani kérdéseivel. Tematika: ○ Az etikai meghatározása és feladata; ○ Morál. Ethosz. Etika; ○ Filozófiai és vallásbölcseleti etika; ○ Az etika forrásai: Újszövetségi etika, a szeretet kettős parancsa; ○ Az erkölcsi ítéletalkotás kialakításának módszertana; ○ Teológiai etika. A Szentírás és etika. A keresztyén etika summája; ○ Az etika, mint teológiai diszciplína; ○ teológiai etika és a többi teológiai tudományág; ○ Az etika strukturálása, felosztási lehetőségei; ○ A keresztyén teológiai etika alapjai: szabadság, bűn; ○ A keresztyén teológiai etika alapjai: evangélium és törvény. A törvény radikalizálódása. A törvény hármassága; ○ A keresztyén teológiai etika alapjai: krisztuskövetés, lelkiismeret; ○ Megigazulás és megszentelődés; ○ Erények, aszkézis és jócselekedetek.
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.</i>

A vizsgaanyag egy tételsorból áll, melyből a vizsgán a hallgató egy külön cédulára kiírt tételt húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 20 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a feleletét legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására nincs lehetőség.

Az adott félév tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

BONHOEFFER, D.: *Etika*, Exit Kiadó, Kolozsvár, 2015, ISBN: 978-973-7803-13-9

FAZAKAS S. (szerk.): *A protestáns etika kézikönyve*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2017, ISBN: 978-963-558-381-2

KODÁCSY-SIMON E. (szerk.): *Értelmes szívvel – Etikai témák az evangélikus oktatásban*, Luther Kiadó, Budapest, 2016, ISBN: 978-963-380-090-4

NAGY L.: *Református keresztyén közösségi etika*, Református Egyház Misztótfalusi Sajtóközpontja, Kolozsvár, 1998

RAE, S. B.: *Erkölcsei döntések – Bevezetés az etikába*, Harmat Kiadó, Budapest, 2015, ISBN: 978-963-288-282-6

SZÜCS F.: *Teológiai etika*, Református Zsinati Iroda Tanulmányi Osztálya, Budapest, 1993, ISBN: 963-836-001-1

TÖRÖK I.: *Etika*, Egyetemi Fokú Protestáns Teológiai Intézet, Kolozsvár, 1997

Ajánlott irodalom:

ARISZTOTELÉSZ: *Nikomákhoszi Etika*, Európa Kiadó, Budapest, 1997, ISBN: 963-074-045-1

HONECKER, M.: *Einführung in die theologische Ethik: Grundlagen und Grundbegriffe*, de Gruyter, Berlin – New York, 1990, ISBN: 3-11-008146-6

HUPPENBAUER, M. – DE BERNARDI, J.: *Kompetenz Ethik für Wirtschaft, Wissenschaft und Politik – Ein Tool für Argumentation und Entscheidungsfindung*, Versus, Zürich, 2000, ISBN: 3-03909-009-7

ENCYCLOPEDIA OF APPLIED ETHICS, Reference Work, Second Edition, 2012,

<https://www.sciencedirect.com/referencework/9780123739322/encyclopedia-of-applied-ethics>

ETHIK-LEXIKON, <https://www.ethik-lexikon.de/>

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.

- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.

c) attitűdje

- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Fazakas Sándor egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):

Dr. Kovács Krisztián egyetemi docens, PhD

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházszociológiai és Szociáletikai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: R027 Tantárgy neve: Általános és protestáns etika Tantárgy neve angolul: General and Protestant Ethics	Kreditértéke: 4
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 6.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

Cél: A tanegység célja, hogy átfogó képet kapjanak a hallgatók a protestáns teológiai etika és a szociáletika legfontosabb tanításáról, és képesek legyenek a teológiai felismeréseket a gyakorlatban alkalmazni; sajátítsák el az etikai véleményformálás módszerét és legyenek képesek teológiailag érvelni a kialakított etikai döntések mellett.

Tematika:

1. Az etika, morál, ethosz fogalmi tisztázásai
2. A keresztyén etika bibliai és teológiai alapjai
3. Keresztyén antropológia
4. Krisztus-követés
5. Istenkép és emberkép
6. Munka és ünnep
7. Ökológia és teremtésvédelem
8. Kultúra, játék, sport
9. Felsőbbség, állam, politikai etika
10. Az élet védelmével kapcsolatos etikai kérdések
11. Határesetek a „Ne ölj” parancsolattal kapcsolatban
12. Orvosi és bioetikai kérdések
13. Család, házasság, szexualitás
14. Pénz, gazdaság, tulajdon
15. Igazmondás, információ, médiaetika

Számonkérési és értékelési rendszer:

Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.

A vizsga egy tételrészből áll, melyet a hallgató egy cédulán húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos

időtartama 15 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a tételt legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására nincs lehetőség. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. Az adott félév tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

FAZAKAS S. (szerk.): *A protestáns etika kézikönyve*, Kálvin Kiadó – Luther Kiadó, Budapest, 2017, ISBN: 978-963-558-381-2

SCOTT, B. R.: *Erkölcsei döntések. Bevezetés az etikába*, Harmat Kiadó, Budapest, 2015, ISBN: 978-963-288-282-6

SZÜCS F.: *Teológiai etika*, Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Budapest. 1993, ISBN: 963-836-001-1

Ajánlott irodalom:

LOCHMAN, J. M.: *A szabadság útjelzői. Etikai vázlatok a Tízparancsolathoz*, Kálvin Kiadó, Budapest, 1993, ISBN: 963-300-557-4

TÖRÖK I.: *Etika*, Free University Press, Amsterdam, 1988, ISBN: 906-256-686-3

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Kovács Krisztián egyetemi docens, PhD.
A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Szociáletikai és Egyhátszociológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: R017-A Tantárgy neve: Keresztyén hitünk alapjai Tantárgy neve angolul: Foundations of Our Christian Faith	Kreditértéke: 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: tematikus prezentációk, szerepjáték.	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: témakidolgozások, célcsoportokhoz illeszkedő referátum.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 25 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: R010-A Hitvallásismeret [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A keresztyén teológia meghatározó dogmatikai témáinak (istentan, krisztológia, ekkleziológia, eszkatológia stb.) és kérdéseinek alapszintű megértése és elsajátítása az előadások és kötelező olvasmányok alapján. A tantárgy célja, hogy a hallgatók az alapvető teológiai témákat jól fel tudják használni majd a korcsoportok képzésénél. További célok: kritikus gondolkodás kialakítása, az érvelés és a hitbeli meggyőzés módszereinek ismertetése, valamint a teológiai problémamegoldó készség kialakítása és fejlesztése. Tematika: 1. Források és módszerek. A teológia forrásai 2. Kijelentés. Isten dogmája, a Szentháromság dogmája 3. Jézus Krisztus személye 4. Jézus Krisztus műve és állapotai és a történeti Jézus-kutatás 5. Kegyelemből, hit által. A Krisztusban való üdvösség 6. Az ember. A bűn lényege és következményei 7. A keresztyén élet állomásai (üdvrend) 8. Az egyház. A gyülekezet élet 9. A kegyelem eszközei és a szentség dogmája 10. A végső dolgok: a keresztyén reménység 11. A keresztyénység és a világvallások 12. A teremtés és a gondviselés 13. A Szentlélekről szóló tanítás 14. Az eleve elrendelés, predestináció
Számonkérési és értékelési rendszer:

Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.

A vizsga egy tételből áll, melyet a hallgató egy cédulát húz ki. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 20 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mind a tételt legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására nincs lehetőség. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

Az adott félév tételsorát az aktuális tárgytematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

RAVASZ L.: *Kis dogmatika. Hitünk igazságai*, Kálvin Kiadó, Budapest, 1996, ISBN: 963-300-370-9

BARTH, K.: *Kis dogmatika*, Országos Református Missziói Munkaközösség Kiadó, Budapest, 1947

MCGRATH, A. E.: *Bevezetés a keresztyén teológiába*, Osiris, Budapest, 1995, ISBN: 963-379-119-7

Ajánlott irodalom:

KOVÁCS, Á.: A liberális teológia ekkleziológiája: világmegváltó szabadság?, in: *Collegium doctorum. Magyar református teológia* 11 (2015), 28–38.

KOVÁCS, Á.: A Debreceni Hitvallás (1875) mint a liberális teológia 'dogmatikájának' görbe tükré, in: *STUDIA. Debreceni teológiai tanulmányok* 7 (2015/1), 43–49.

KOVÁCS, Á.: A liberális krisztológia: a legendák Krisztusa és Jézus szelleme, in: *STUDIA. Doctorum theologiae protestantis: A kolozsvári protestáns teológia kutatóintézetének kötetei* 1 (2012), 210–225.

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.)** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Kovács Ábrahám egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Dogmatikai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: R001 Tantárgy neve: Rendszeres teológiai szigorlat Tantárgy neve angolul: Systematic Theology – Comprehensive Exam	Kreditértéke: 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: szakmai törzsanyag 1.	
A tanóra típusa: — és óraszám: 0 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): szigorlat Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 20 kredit%	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 8.	
Elő- és *melléktanulmányi feltételek: R011-A Hitvallásismeret [2] R016 Dogmatika [2] *R025 Etika [2]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: ○ Megismertetni a hallgatókkal a keresztyén tanítás klasszikus elemeit, az egyház egyetemes zsinatainak dogma-alkotó munkáját, valamint a bibliai-reformátori felismeréseken nyugvó keresztyén tantételeket. ○ A református teológiai tudományos gondolkodás elsajátítása, fegyelmezett teológiaművelés. ○ A keresztyén tantételek tudományos és interdiszciplináris szemlélete. ○ A keresztyén gondolkodás és a társadalmi változások egymásra gyakorolt hatásának felismerése, az etika a legújabb kor, s egyben napjaink teológiai kérdésfeltevéseinek, illetve válaszainak megfogalmazása. ○ Az egyes parancsolatok látószögébe kerülő etikai kihívások kezelése, valamint a konkrét teológiai megalapozás (fogalmak, történeti háttér) mellett a partnertudományokkal való párbeszédre való felkészítés, teológiai-etikai reflexiók megfogalmazása, önálló erkölcsi véleményformálás elősegítése A szigorlati tételsort az aktuális félév tárgytematikája tartalmazza.
Számonkérési és értékelési rendszer:
Szigorlati szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban. A vizsga során a tétel egy "A" és egy "B" tétel-részből áll. Az A tételsor tárgyköre a dogmatikai, a B tételsor tárgyköre az etikai ismeretere vonatkozik. Az adott félév tételsorát az adott félévre érvényes tárgytematika rögzíti. A hallgató az "A" és a "B" tétel-részt egy két külön cédulán húzza ki, majd legalább 20, legfeljebb 40 perc készülési idő áll a

rendelkezésére, hogy a feleletét kidolgozza. A vizsga a szigorlati bizottság előtt zajlik; a bizottság legalább két tagjának a felelet teljes ideje alatt a vizsgán jelen kell lennie.

A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mind az "A", mind pedig a "B" tétel-részt legalább elégséges szinten teljesítette. A két felelet együttes átlagos időtartama 30 perc. A vizsga során egy póttétel húzására van lehetőség: amennyiben az első tétel "A" vagy "B" tétel-részből a feleletet a bizottság elfogadta, úgy a póttételből csak a nem teljesített tétel-részt kell megismételni. A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

FAZAKAS S. (szerk.): *A protestáns etika kézikönyve*, Budapest, Kálvin Kiadó-Luther Kiadó, 2017

KÁLVIN, J.: *A keresztyén tanítás rendszere (Institutio)*, Magyar Református Egyház, Pápa, 1909

KOCSIS E.: *Dogmatika*, Debrecen, 2003

LOCHMANN, J. M.: *A szabadság útjelzői*, Kálvin János Kiadó, Budapest, 1994

SEBESTYÉN J.: *Református dogmatika*, Budapesti Református Theológiai Akadémia, Budapest, 1940 (új kiadás)

SZÜCS F.: *Teológiai etika*. Református Zsinati Iroda Tanulmányi Osztálya, Budapest, 1993

TÖRÖK I.: *Dogmatika*, Free University Press, Amsterdam, 1985

TÖRÖK I.: *Etika*, Free University Press, Amsterdam, 1988

Ajánlott irodalom:

KANTZENBACH, F. W.: *Teológiai irányzatok*. Református Zsinati Iroda Tanulmányi Osztálya, Budapest, 1996

TAVASZY S.: *Református keresztyén dogmatika*, Erdélyi Református Egyházkerület, Kolozsvár, 2006

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.)** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- A végzett tanár rendelkezik az információszerzéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) felkészültséggel.
- Ismeri az általa tanított tudományág, szakterület (műveltségi terület, művészeti terület) ismeretelméleti alapjait, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, valamint kapcsolatát más tudományokkal, tantárgyakkal, műveltségterületekkel.
- Ismeri a különböző tudásterületek közötti összefüggéseket és képes a különböző tudományterületi, szaktárgyi tartalmak integrációjára.

b) képességei

- A szakképzett tanár szakmai témában képes szakszerűen kifejezni magát mind szóban, mind írásban.

- Képes a szaktárgyának megfelelő tudományterületeken a fogalmak, elméletek és tények közötti összefüggések megteremtésére, közvetítésére.
- Képes az alkotó információ- és könyvtárhasználatra és az információ-kommunikációs technológia használatára.

c) attitűdje

- A végzett tanár elkötelezett a tanulók tudásának és tanulási képességeinek folyamatos fejlesztése iránt.
- Reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban betöltött szerepét.
- Törekszik az aktív együttműködésre a szaktárgy, valamint más szaktárgyak tanáraival.

d) autonómiája és felelőssége

- A szakmáját és a szaktárgyainak megfelelő tudományterületeket megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.
- A végzett tanár jelentős mértékű önállósággal rendelkezik szakmája átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, indoklásában.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Fazakas Sándor egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

A tantárgy oktatásába bevont oktató(k):

Dr. Fazakas Sándor egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

Dr. Kovács Ábrahám egyetemi docens, PhD. dr. habil.

Dr. Kovács Krisztián egyetemi docens, PhD

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Dogmatikai Tanszék, Szociáletikai és Egyházszociológia Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: R038-A Tantárgy neve: Ókori és középkori egyháztörténet alapvonalai Tantárgy neve angolul: Church History of the Antiquity and of the Middle Ages	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 2.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
<i>Ókori és középkori egyháztörténet 1.</i> Ismeretanyag: Az ókori egyháztörténet rendszerezett tanulmányozása. A hallgatók ismerjék meg és elemezzék az adott korszak egyházszervezetének, teológiatörténetének, egyházi művelődésének jellegzetes folyamatait, meghatározó fordulatait. Tematika: 1. Bevezetés az egyháztörténetbe. A keresztyénség római állammal való kapcsolata, szervezeti és tanbeli fejlődése 313-ig. A constantinusi fordulat, Nagy Constantinus és fiai egyházpolitikája 2. Az ökumenikus zsinatok és a keresztyén tanrendszer fejlődése. A keleti és nyugati egyházatyák különös tekintettel Augustinusra 3. A szerzetesség kialakulása, fejlődése a Cluny reform mozgalomig 4. Misszió a germán népek között. A frank állam és a Karoling dinasztia jelentősége a nyugati egyház történetében, a kor művelődése és teológiai gondolkodása 5. A keleti és a nyugati egyháztest különbségei. A szláv népek keresztyén hitre térése. A nagy egyházszakadás 6. A magyarság kapcsolatai a keresztyénséggel és István király egyházszervező tevékenysége 7. A pápaság szerepének változása: Nagy Gergelytől az invesztitúra harc végéig. A pápaság világi befolyása tetőpontján. A keresztes hadjáratok, eretnekségek és az inkvizíció kibontakozása 8. A virágzó középkor egyházi életének, művelődésének jellemzői. A korszak teológiai gondolkodása, jeles teológus egyéniségei különös tekintettel Aquinói

Tamásra. Művelődés és oktatás a középkori Magyarországon 9. A középkori egyház válsága és reformkísérletek a XIV–XV. században. Az előreformációs mozgalmak
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban.</i> A vizsga időtartama 90 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az adott félév tananyagát az aktuális tárgyatematika rögzíti.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom: CHADWICK, H.: <i>A korai egyház</i>, Osiris, Budapest, 1999, ISBN: 963-379-434-X COLIJN, J.: <i>Egyháztörténelem</i>, Iránytű Kiadó, h. n., 1996, ISBN: 963-905-508-5 DIENES D. (szerk.): <i>Vezérfonal az egyháztörténet tanulmányozásához</i>, Hernád Kiadó, Sárospatak, 2020, ISBN: 978-615-5787-16-4 HEUSSI, K.: <i>Az egyháztörténet kézikönyve</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 2000, ISBN: 963-379-686-5 RÉVÉSZ I. – SEGESVÁRY L.: <i>Az egyháztörténelem alapvonalai</i>, DRTA, Debrecen, 1994, ISBN: 963-852-827-3 TÓTH-KÁSA I. – TÖKÉCZKI L. (szerk.): <i>Egyháztörténet. I.–II. k.</i>, Református Köznevelési és Közoktatási Intézet, Budapest, I. kötet: 1997, II. kötet: 1998, ISBN: 963-048-610-5
Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása • Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait. • Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. • Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez. b) képességei • Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört. • Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza. • Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában. c) attitűdje • Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.

- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Hörcsik Richárd egyetemi tanár, CSc, dr. habil.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyháztörténeti Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: R039-A, R040-A Tantárgy neve: Kora újkori egyháztörténet [1, 2] Tantárgy neve angolul: Church History of the Early Modern Period [1, 2]	Kreditértéke: 3, 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea., ea. és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 20 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: R038-A Ókori és középkori egyháztörténet alapvonalai [2]: R039-A Kora újkori egyháztörténet [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

Ismeretanyag:

A reformáció és ellenreformáció kora (1517–1648) egyetemes és magyar egyháztörténetének rendszerezett tanulmányozása. A hallgatók ismerjék meg és elemezzék az adott korszak egyházszervezetének, teológiatörténetének, egyházi művelődésének jellegzetes folyamatait, meghatározó fordulóit. Sajátítsák el a kapcsolódó alapvető fogalomkészletet.

Tematika:

Kora újkori egyháztörténet [1]:

1. A reformáció előzményei
2. Luther élete és teológiája, a protestantizmus helyzete Németországban az augsburgi vallásbékéig
3. Zwingli élete és teológiája, a svájci reformáció
4. Kálvin élete és teológiája, hatása
5. A reformáció balszárnya
6. A tridenti zsinat és az ellenreformáció Európa államaiban 1598-ig
7. A reformáció Angliában és Skóciában
8. A reformáció és ellenreformáció kora Franciaország és Hollandia történetében
9. A XVII. század. első felének egyháztörténeti folyamatai, a harmincéves háború
10. A protestáns ortodoxa és a puritanizmus kora. Lelkeszi szolgálat, istentiszteleti és
11. kegyességi élet a kor protestáns egyházaiban

Kora újkori egyháztörténet [2]:

1. A reformáció terjedésének általános feltételei és jellemzői Magyarországon 1517-től az 1540-es évekig.
2. A reformáció első generációjának néhány jeles képviselője: Dévai Bíró Mátyás, Sztárai Mihály, Huszár Gál, Szegedi Kis István
3. A helvét irány előretörése az 1550-es, 60-as években, Kálmáncsehi Sánta Márton
4. A reformáció "balszárnya" hazánkban: az unitáriusok megjelenése és előretörése, Dávid Ferenc, szombatosok, anabaptisták
5. A reformátusok védekezése és megerősödése velük szemben, Melius Juhász Péter reformatori működése, a helvét hitvallású ref. egyház szervezeti megerősödése
6. A magyarországi reformáció teológiája, jelentősége művelődéstörténetünkben, néhány jeles személyiség bemutatása
7. Az ellenreformáció kezdetei és a protestánsok védekezése, a Bocskai szabadságharc
8. Az ellenreformáció erőteljes előretörése, Pázmány Péter munkássága
9. Bethlen Gábor és a Rákócziak korának küzdelmei a szabad vallásgyakorlat érdekében
10. A magyar protestantizmus teológiája és egyházi élete a XVII. században, a virágzó Erdélyi Fejedelemség művelődéspolitikai törekvései
11. A Debreceni Református Kollégium történetének áttekintése 1538 és 1703 között

Számonkérési és értékelési rendszer:

Kora újkori egyháztörténet [1]: Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban

A vizsga időtartama 60 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik.

Az adott félév tananyagát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

Kora újkori egyháztörténet [2]: Szóbeli vagy írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban

A vizsgára állás feltétele egy rövid írásbeli beszámoló készítése valamelyik ajánlott, vagy az oktatóval előre egyeztetett kapcsolódó szakirodalmi alkotás alapján. Ennek benyújtási határideje, a zárthelyi dolgozatok alapján megajánlott jegy esetén a jegybeírás, szóbeli vizsga esetén a kollokvium megkezdése előtti munkanap 24.00 óra.

A hallgatók szabadon dönthetik el, hogy írásban szóban kívánnak vizsgázni.

Az írásbeli vizsga időtartama a vizsgaidőszakban 60 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az adott félév tananyagát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

A szóbeli vizsga kiadott tételsor alapján történik, melyet az aktuális félév tárgyatematikája rögzít. A vizsga egy tételből áll, melyet a hallgató közös/két külön cédulán húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. Póttétel húzására van lehetőség. A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

- BÍRÓ S. – BUCSAY M. – VARGA Z. – TÓTH E.: *A magyar református egyház története*, SRTA, Sárospatak, 1995, ISBN: 963-04-609-5
- BUCSAY M.: *A protestantizmus története Magyarországon 1521–1945*, Gondolat Kiadó, Budapest, 1985, ISBN: 963-281-532-7
- COLIJN, J.: *Egyháztörténelem*, Iránytű Kiadó [h. n.], 1996, ISBN: 963-9055-085
- DIENES D. (szerk.): *Vezérfonal az egyháztörténet tanulmányozásához*, Hernád Kiadó, Sárospatak, 2020, ISBN: 978-615-5787-16-4
- DIENES D.: *A keresztyénség Magyarországon 1526 előtt*, SRTA, Sárospatak, 1997, ISBN: 963-04-8584-2
- HEUSSI, K.: *Az egyháztörténet kézikönyve*, Osiris Kiadó, Budapest, 2000, ISBN: 963-379-6865
- RÉVÉSZ I. – SEGESVÁRY L.: *Az egyháztörténelem alapvonalai*, DRTA, Debrecen, 1994, ISBN: 963-852-827-3

Ajánlott irodalom:

- BARÁTH B. L.: Adalékok az Ecsedi Báthoriak 16. századi patrónusi tevékenységéhez és Nyírbátor reformációjához, in: *Egyháztörténeti Szemle 9* (2008/2), 26–52. ISSN: 1585-7476
- BARCZA J.: *Bethlen Gábor a református fejedelem*, Reformátusok a Közéletben Alapítvány, Szigetszentmiklós, 2002, ISBN: 263-009-242-5
- CHADWICK, O.: *A reformáció*, Osiris Kiadó, Budapest, 1998, ISBN: 963-379-263-0
- GÄBLER, U.: *Huldrych Zwingli, Bevezetés életébe és munkásságába*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2008, ISBN: 978-963-558-120-7
- GRESCHAT, M.: *Martin Bucer – Egy reformátor és a kor, amelyben élt*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2011, ISBN: 978-963-558-180-1
- JUNG, M. H.: *Melanchthon és kora*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2012, ISBN: 978-963-558-200-6
- MACCULLOCH, D.: *A reformáció története*, Európa Kiadó, Budapest, 2011, ISBN: 978-963-07-9281-3
- MCGRATH, A.: *Kálvin*, Osiris Kiadó, Budapest, 1996, ISBN: 963-379-137-5
- PÉTER K.: *A reformáció: kényszer vagy választás?* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2004, ISBN: 963-195-245-2
- SZABÓ A.: „Bizontalan helyeken búdosunk” – Szenci Molnár Albert a magyar és az európai szellemi életben, Lilium Aurum, Dunaszerdahely – Komárom, 2011, ISBN: 978-808-062-433-0
- SZABÓ A.: *A rejtőzködő bibliafordító – Károlyi Gáspár*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2012, ISBN: 978-963-558-205-1

Azoknak a **KKK-ban** előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Baráth Béla Levente egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):

Dr. Hörcsik Richárd egyetemi tanár, CSc, habil

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyháztörténeti Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: R041 Tantárgy neve: A XVIII–XX. századi egyháztörténet alapvonalai Tantárgy neve angolul: 18th–20th Century Church History	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 25 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 5.	
Előtanulmányi feltételek: R040-A Kora újkori egyháztörténet [2]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

Ismeretanyag:

Az utóbbi három évszázad egyetemes és hazai egyháztörténetének rendszerezett áttekintése. A hallgatók ismerjék meg és elemezzék az adott korszak egyházszervezetének, teológiatörténetének, egyházi művelődésének jellegzetességeit, meghatározó fordulatait. Sajátítsák el a kapcsolódó alapvető fogalomkészletet.

Tematika:

1. Az I. Lipót féle abszolutizmus egyházpolitikája és a gyászévtized, a Thököly felkelés majd a Rákóczi szabadságharc egyháztörténeti vonatkozásai
2. Felvilágosodás korának hatása az egyházi életre és teológiai gondolkodásra Európában.
3. A pietizmus gyökerei és átfogó értékelése, a német pietizmus.
4. Protestáns ébredési mozgalmak az angol nyelvű területen a XVIII. században
5. A protestáns egyházak közjogi helyzetének és belső viszonyainak változásai hazánkban 1711 és 1792 között
6. A keresztyén közösségek helyzetének változásai a XIX. századi Európában. A római katolicizmus és a német protestantizmus korabeli történetének áttekintése
7. Politika és egyház a Magyar Királyságban a reformkor és a „neoabszolutizmus” időszakában
8. Protestáns bel- és külmissziói a XIX. században, magyarországi vonatkozások
9. A skót és holland reformátusság története a XIX. században és a századfordulón, különös tekintettel Abraham Kuyper munkásságára
10. A magyar református egyház közjogi helyzetének és szervezeti felépítésének változásai a dualizmus korában

11. A két világháború egyháztörténeti vonatkozásai. Az orosz ortodox egyház a kommunizmus, a német protestantizmus és a hitvalló egyház története a náci diktatúra időszakában
12. A trianoni országhatárokon kívül élő magyar reformátusság sorsának bemutatása Magyarországi Református Egyház történetének áttekintése 1948 és 1990 között
13. A keresztyén egyházak XX. századi egységtörekvéseinek történeti áttekintése

Számonkérési és értékelési rendszer:

Szóbeli (kollokvium) vagy írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban.

A vizsgára állás feltétele egy rövid írásbeli beszámoló készítése valamelyik ajánlott, vagy az oktatóval előre egyeztetett kapcsolódó szakirodalmi alkotás alapján. Ennek benyújtási határideje a kollokvium megkezdése előtti munkanap 24.00 óra.

A hallgatók szabadon dönthetnek arról, hogy írásban vagy szóban kívánnak-e vizsgázni.

Az írásbeli vizsga időtartama a vizsgaidőszakban 60 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az adott félév tananyagát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

A szóbeli vizsga kiadott tételsor alapján történik, melyet az aktuális félév tárgyatematikája rögzít. A vizsga egy tételből áll, melyet a hallgató közös/két külön cédulán húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. Póttétel húzására van lehetőség. A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

TÓTH-KÁSA I. – TÖKÉCZKI L. (szerk.): *Egyháztörténet. I–II kötet*, Református Köznevelési és Közoktatási Intézet, Budapest, 1998, ISBN: 963-048-610-5

Ajánlott irodalom:

BARÁTH B. L.: „... e jó szándék nem volt haszontalan, a fáradtság nem volt eredménytelen”, in: *Mediárium* 3 (2009/1–2), 5–22

BARCZA J. – DIENES D. (szerk.): *A Magyarországi Református Egyház története 1918–1990*, Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Sárospatak, 1999, ISBN: 963-037-380-7

BÍRÓ S. – BUCSAY M. – VARGA Z. – TÓTH E.: *A magyar református egyház története*, Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Sárospatak, 1995, (Az 1949. évi kiadás változatlan utánnomása) ISBN: 963-046-095

BUCSAY M.: *A protestantizmus története Magyarországon 1521–1945*, Gondolat Kiadó, Budapest, 1985, ISBN: 963-281-532-7

COLIJN, J.: *Egyháztörténelem*, Iránytű Kiadó [h. n.], 1996, ISBN: 963-905-508-5

DIENES D. (szerk.): *Vezérfonal az egyháztörténet tanulmányozásához*, Hernád Kiadó, Sárospatak, 2020, ISBN: 978-615-5787-16-4

HEUSSI, K.: *Az egyháztörténet kézikönyve*, Osiris Kiadó, Budapest, 2000, ISBN: 963-379-6865-

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végig gondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Baráth Béla Levente egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyháztörténeti Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: GR002 Tantárgy neve: Romológia [1, 2] Tantárgy neve angolul: Romology [1, 2] (History, Culture, Tradition)	Kreditértéke: 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: gyak., ea. és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: [2]: Tanulmányi kirándulások, terepgyakorlatok, részvétel cigánysághoz kapcsolódó eseményeken (konferencia, kiállítás, könyvbemutató, megemlékezések) dokumentumfilmek, videofilmek megtekintése, zenehallgatás, személyes találkozás cigány/roma emberekkel (életutak megismerése), roma média követése, cigány/roma programokon részvétel.	
A számonkérés módja: vizsga (kollokvium), vizsga (írásbeli) Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: [2]: Írásbeli reflexió készítése, beadása	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 2.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: GR001 Romológia [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A tantárgy célja az, hogy a hallgatókat megismertesse a magyarországi cigány/roma közösségek történetével, kultúrájával és hagyományaival annak érdekében, hogy pasztorációs vagy pedagógiai munkájuk során megfelelő ismeretek birtokában legyenek képesek foglalkozni cigány/roma felnőttekkel és gyermekekkel és képesek legyenek küzdeni a társadalmi előítéletek ellen valamint képviselni tudják az inklúzió szempontjait. Tematika: <i>Romológia [1]:</i> 1. Alapfogalmak (Ki a cigány? Mi a cigány?) 2. A cigányság eredete, vándorlása Kr. u. 4–11. sz. (Mítoszok, tények, források) 3. Cigányok Európába érkezése, fogadtatásuk, korai történetük 13–14. sz. 4. A magyarországi cigányság története 15–20. század 5. A cigányság differenciálódása 6. Cigányok szerepe a magyar történelemben 7. Az államszocializmus és a cigányság 8. A cigányok önszerveződése, nemzeti jelképek 9. A rendszerváltozás és a cigányság

10. A cigányok helyzete a 21. század elején – oktatás, lakhatás, foglalkoztatás, egészségügy

Romológia [2]:

1. A kultúra fogalma, összetevői. A cigányság kultúrája; etnikus kultúra, szegénykultúra
2. A magyarországi cigányság csoportjai, rétegei, területi elhelyezkedés, a hagyományörzés mértéke
3. Test, testkép, szennyezettség, tisztasági szabályok. A test mint kommunikációs eszköz a cigány kultúrában
4. Étrend, táplálkozás a cigányság körében. Hagyományos cigány ételek
5. Gyermekvárás, szülés, csecsemőgondozás a cigányság különböző csoportjaiban, rétegeiben
6. A cigány/roma családok; nemi és életkori szerepek
7. A halál, halott körüli teendők, gyász a hazai hagyományörző cigányok kultúrájában. A 21. századi halottkultusz jelei.
8. Jeles napok; társadalmi és vallási ünnepek, emléknapok; ápr. 8., máj. 16., aug. 2. ünnepkörökhöz kapcsolódó szokások (karácsony, húsvét)
9. A cigány mese- és mondavilág; eredetmondák, a cigány mesék jellemzői. Cigány irodalom.
10. A cigány zenekultúra; a szolgáltatott cigányzene és az autentikus cigány zene
11. A cigány tánc kultúra; gyűjtések, típusai, jellemzői
12. Képzőművészet és a cigányság; naiv és tanult művészek, jeles alkotások a múltban és a jelenben

Számonkérési és értékelési rendszer:

Romológia [1]: Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban

A szóbeli vizsga egy tételből áll, melyet a hallgató egy cédulán húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 10 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a tételt legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására van lehetőség. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

Az adott félév tételsorát az aktuális tárgytematika rögzíti.

Romológia [2]: Beadandók a szorgalmi időszakban, írásbeli vizsga

A hallgatók a szorgalmi időszakban egy dokumentumfilmről reflexiót készítenek az oktató által megadott formai és tartalmi követelmények szerint. A dokumentumfilmek körének kijelölése a félév során történik, amelyből a hallgatók egyet választhatnak. A reflexiókat a szorgalmi időszak végéig kell az oktató által megszabott tartalmi és formai követelmények szerint, az általa kitűzött határidőig elkészíteni és azt az oktatónak leadni. A reflexió teljesítése a félév teljesítésének minimumkövetelménye, így az aláírás megadásának és a vizsgára állásnak előfeltétele.

A hallgatók a félév végén írásbeli vizsgát teljesítenek. A vizsga időtartama 45 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az elégtelen zárthelyi dolgozatot legfeljebb egyszer lehet megkísérelni kijavítani.

Az adott félév tananyagát az aktuális tárgytematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

FORRAY R. K. (szerk.): *Romológia – Ciganológia*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest – Pécs, 2000, ISBN: 963-9310-02-6

CSERTI-CSAPÓ T. (szerk.): *Alapirodalmak a hazai cigány/roma népességre vonatkozó társadalomtörténet, társadalomismeret oktatásához* (Gypsy Studies 36), PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Pécs, 2015, ISBN: 978-963-642-867-9

NAGY P.: *A magyarországi cigányok története a rendi társadalom korában*, Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola, Kaposvár, 1998, ISBN: 963-717-258-0

SZABÓNÉ KÁRMÁN J.: *A magyarországi cigányság I. (Cigányok és romák)*, Semmelweis Kiadó, Budapest, 2016, ISBN: 978-963-331-394-7

ARANY-MICHELS R.: *Egy hajdú-bihari község cigányságának temetési szokásai és annak lelkipozíciói lehetőségei* (Romológiai Füzetek 1), Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2017, ISBN: 978-963-8429-99-5

SZABÓNÉ KÁRMÁN J.: *A magyarországi cigány/roma népesség kultúrantropológiai és orvosantropológiai megközelítésben* (Romológiai Füzetek 2), Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2018, ISBN: 978-615-5853-03-6

Ajánlott irodalom:

FÁTYOL T. – FLECK G. – KÖSZEGI E. – SZUHAY P. (szerk.): *A Roma Kultúra virtuális Háza*, Multimediális DVD-ROM, Virtuális téralkotás: Macrobite Bt. Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium – Phare, „Összetartó társadalom megteremtése” program, Budapest, 2006, http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_romak.php

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.

b) képességei

- Rutin szakmai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttérrel, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Gonda László egyetemi docens, PhD**A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):**

Lovász Márton református lelkipásztor, óraadó tanár

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Romológia Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G079 Tantárgy neve: Bevezetés a pedagógiába Tantárgy neve angolul: Introduction to Pedagogy	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciált szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: ea. és óraszama: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: tematikus prezentációk.	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A tantárgy fő célja, hogy megismertessen a pedagógia alapkérdéseivel, az intézményes képzés keretében folyó megismerés, tudásátadás és tudáselsajátítás, azaz a tanítási-tanulási folyamat sajátosságaival, törvényszerűségeivel, tudományos háttérével, valamint segítse a szakfolyóiratok megismerését, használatát. Tematika: ○ A pedagógia alapfogalmai. ○ A pedagógia mint elméleti tudomány és gyakorlati tevékenység. ○ Pedagógiai diszciplínák áttekintése, az egyes részterületek jellemzése, nyomtatott és elektronikus források számba vétele. ○ A pedagógus szerep különböző értelmezéseinek megismerése. ○ Saját pedagógusi motivációk kommunikálása. ○ Elképzelések a jövő iskolájával kapcsolatban.
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.</i> A vizsga az aktuális félév tárgytematikájában rögzített és a félév elején megbeszélt tételsor alapján történik. A hallgató a külön cédlákra kiírt tételekből egyet húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 15 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a kihúzott tételről legalább elégséges szinten számot tud adni. Póttétel húzására van lehetőség, ebben az esetben az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A hallgatónak lehetősége van a tételsor helyett egy, a vizsga keretében kidolgozott óravázlat alapján vizsgázni. Ebben az esetben a hallgató egy előzetesen összeállított

bibliai történetekből egyet kihúz, amit a vizsgáztató korosztályi meghatározása alapján kidolgoz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 25, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 15 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató az óravázlatot legalább elégséges szinten dolgozta ki. Póttétel húzására van lehetőség, ebben az esetben az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti.

A felelet osztályozása mind a tételsor, mind az óravázlat esetében a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

GLOVICZKI Z.: *Bevezetés a pedagógiába*, PPKE BTK Budapest – Piliscsaba, 2015, ISBN: 978-963-308-241-60

MÉSZÁROS A. (szerk.): *Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága*, ELTE Eötvös Kiadó Budapest, 1999, ISBN: 963-463-085-5

BÁTHORY Z.: *Tanulók, iskolák – különbségek*, OKKER Kiadó, Budapest, 1997, ISBN: 963-7315-500

Ajánlott irodalom: —

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri pedagógia tudományterületi meghatározását, kapcsolódását más – neveléssel, oktatással is foglalkozó – tudományterületekhez (gyakorlati teológia, pszichológia, szociálpszichológia).
- A kurzus bevezetéstani jellegének megfelelően ismeri a pedagógia tudománytörténetét, kiemelkedő alakjait, legfontosabb elméleti alapjait.

b) képességei

- A szerzett ismeretek alapján képes tudatosan követni és elemezni a tanítási-tanulási folyamatokat, a tanórák különböző elemeit.
- Képes felmérni az iskola szociálpszichológiai jellemzőit, azokat tematikus prezentációkban feldolgozni, a csoportban értékelő megbeszéléseket folytatni.

c) attitűdje

- Nyitott arra, hogy tudatosítsa önmagában formálódó pedagógusi attitűdjeit.
- Nyitott arra, hogy a tanítás-tanulás folyamatában érzékenyítse önmagát a tanulók személyisége iránt, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyerekek megítélésére és támogatására.

d) autonómiája és felelőssége

- Fejleszti önállóságát a tanári hivatásra készülve, felelősséggel építi személyiségét a pedagógiai folyamatok tudatos kezelésére és megoldására.
- Felelősséggel szembesül adottságaival, erősségeivel, gyengeségeivel és hiányosságaival.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Hodossi Sándor főiskolai docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): ---
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G085-A Tantárgy neve: A keresztyén nevelés története Tantárgy neve angolul: History of the Christian Education	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciál szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: tematikus prezentációk készítése.	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A keresztyénség történetében a nevelés hagyományosan kiemelkedő jelentőséggel bírt. A kurzus keretében a hallgatók megismerkedhetnek a keresztyén neveléstörténet meghatározó eseményeivel, folyamataival és fejlődésével. Tematika: 1. Előzmények: Az Ószövetség felfogása a nevelésről. 2. A keresztyén neveléstörténet kezdetei: felnőttek katechizálása. 3. Az ún. katechéta iskolák. 4. A középkori székesegyházi iskoláktól a városi iskolákig. 5. A reformáció pedagógiája: Luther tevékenysége, Kálvin genfi iskolája. 6. Az egyházi kollégiumok és a keresztyén nevelés. 7. A keresztyén nevelés szemléleti és módszertani sajátosságai az ortodoxia és a pietizmus korában (Comenius pedagógiája, H. Francke hallei árvaházainak nevelési eljárásai). 8. Keresztyén nevelés a 20. századi Európában és Magyarországon: a II. világháború előtti és azt követő évtizedekben. 9. Az egyházak oktatási tevékenységének újjászervezése a rendszerváltás után.
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.</i> A vizsga egy, a félév elején megbeszélte tételsor alapján történik. A hallgató a külön cédulákra kiírt tételekből egyet húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 15 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a kihúzott tételtől legalább elégséges szinten számot tud adni. Póttétel húzására

van lehetőség, ebben az esetben az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti.

A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

MÉSZÁROS I. – NÉMETH A. – PUKÁNSZKY B.: *Neveléstörténet, Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe*, Osiris, Budapest, 2004, ISBN: 963-389-591-X

Ajánlott irodalom:

FINÁCZY E.: *A középkori nevelés története*, Vezérfonal egyetemi előadásokhoz, Kir. Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest, 1926, ISBN: 963-023-492-0

BERECZKI S. – KOMLÓSI S. – NAGY J.: *Neveléstörténet*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1986, ISBN: 963-179-616-7

OROSZ G. (szerk.): *Az európai középkor, reneszánsz és a 16. század neveléstörténete. Prohászka Lajos egyetemi előadásaiból II.*, DE Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2004, ISBN: 963-472-861-8

TARJÁNYI Z.: *Pedagógia I. A keresztény nevelés és oktatás története*, Szent István Társulat, Budapest, 1998, ISBN: 2399973276818

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a keresztyén neveléstörténet jelentős eseményeit, meghatározó folyamatait.
- A keresztyén neveléstörténetet az egyház történetének összefüggéseiben és teológiai hatásai mentén ismeri fel.
- Ismeri a keresztyén neveléstörténet legkiemelkedőbb alakjait, hatásukat az általános nevelési folyamatokra.

b) képességei

- A szerzett ismeretek alapján képes felismerni és beazonosítani a keresztyén neveléstörténet máig ható elemeit.
- A neveléstörténeti folyamatokat képes összefüggéseikben elemezni és értékelni.
- A neveléstörténeti hagyományból képes kiválasztani azokat a hatásokat, amelyek ma is pedagógiai értékeket jelentenek.

c) attitűdje

- A keresztyén neveléstörténetet kritikusan szemlélve, törekszik az akkori folyamatok értő befogadására.
- Bátor a kritikai elemzésre és megítélésre, és készsége van saját állásfoglalásainak és meggyőződéseinek felül bírálataira.

d) autonómiája és felelőssége

- Következtetései megfogalmazásában önállóságra törekszik, de kész vitákban, megbeszélésekben mások véleményét, állásfoglalásait is megfontolni.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Hodossi Sándor főiskolai docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): ---
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G091, G092 Tantárgy neve: Katechetika [1, 2] Tantárgy neve angolul: Catechetics [1, 2]	Kreditértéke: 3, 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciált szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: ea., ea. és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: óra- és foglalkozástervek közös és önálló készítése.	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: óra- és foglalkozástervek készítése a kollokviumon.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 40 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: G091 Katechetika [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A tantárgy bemutatja a katechetika tudományterületének sajátosságait, fejlődését, elméleti alapjait, a katechézis különböző műfajait, a gyülekezeti katechézist és az iskolai hitoktatást, valamint az 1–4. osztály hittankönyveit. Tematika: <i>Katechetika [1]:</i> ○ A katechézis neve, fogalma, egyházi intézményrendszere. ○ Fejlődéslélektan: a 3–7 és a 7–10 éves gyerekek fejlődéslélektana, vallási szocializációjuk sajátosságai. ○ A katechézis sajátos céljai, tematikus felépítése, eljárásmodjai, módszerei a tárgyalt korosztályban. ○ Az óvodai foglalkozások lehetőségei, a kerettanterv értékelése, programok felépítése, a foglalkozások tervezése. ○ Az országos kerettanterv megismerése, feldolgozása. ○ Az alsótagozatos hittanóra iskolai és gyülekezeti tervezése, megvalósítása. ○ A hittankönyvek használata. <i>Katechetika [2]:</i> ○ A gyermekistentisztelet. ○ Az általános iskolai hitoktatás. ○ A hittankönyvek használata. ○ A konfirmációi előkészítés.

○ Az ifjúsági bibliaóra.
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.</i> A vizsga egy, az aktuális félév tantárgytematikájában közzétett tételsor alapján történik. A hallgató a külön cédulákra kiírt tételekből egyet húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama kb. 15 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a kihúzott tételről legalább elégséges szinten számot tud adni. Póttétel húzására van lehetőség, ebben az esetben az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A hallgatónak lehetősége van óravázlat elkészítéséből vizsgázni. Egy előzetesen összeállított bibliai történetsorból egyet kihúz, amit a vizsgáztató korosztályi meghatározása alapján kidolgoz. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom: BODÓ S. – FEKETE K. (szerk.): <i>Katechetikai és valláspedagógiai szöveggyűjtemény</i>, Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2001, ISBN: 2399985436408 MURÁNYI KOVÁCS ENDRÉNÉ: <i>A gyermekkori és a serdülőkori személyiségzavarok pszichológiája</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1988, ISBN: 963-18-8982-3 MÖNKES, F. J. – KNOERS, A. M. P.: <i>Fejlődéslélektan – Pedagógiai pszichológia</i>, Fitt Image, Budapest, 1998, ISBN: 963-03-6009-8 MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ: <i>A Magyarországi Református Egyház Hit- és Erkölcstan Kerettanterve</i>, Református Pedagógiai Intézet, Budapest, 2012, ISBN: 978-963-9700-84-0 <i>Hittankönyvek és munkafüzetek egyházi iskolák és a gyülekezeti katechézis számára</i>, Kálvin Kiadó, Budapest
Ajánlott irodalom: MÉREI F. – V. BINÉT Á.: <i>Gyermeklélektan</i>, Gondolat, Budapest, 1993, ISBN: 963-282-693-0 GYÖKÖSSY E.: <i>Hogyan tartsunk gyermekbibliaórát? Kis módszertan</i>, Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Budapest, 1992, ISBN 963-300-503 BODÓ S.: <i>A bátorítás jelentősége a katechézisben</i> (Katechetikai Füzetek I/1), Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2021, ISSN 2786-331X KIS K.: <i>A fegyelmezés lehetőségei és a szabálykövetés támogatása a katechézisben</i> (Katechetikai Füzetek II/1), Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2022, ISSN 2786-331X
Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása Ismeri a katechézis gyakorlásához szükséges elméleti háttérrel, a bibliai gyökereket, a katechézis történetének meghatározó csomópontjait, a fogalom etimológiai jelentéstörténetét, a mai terminológia jellemzőit.

- Részletesen és megbízhatóan ismeri a hitoktatás anyagát, alapos bibliaismereti, dogmatikai, etikai, egyháztörténeti ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a katechézis különböző műfajait.
- Ismeri a hitoktatáshoz rendelt zsinati kerettantervet, segédanyagokat, hittankönyveket.

b) képességei

- Elméleti felkészültségét képes alkalmazni és felhasználni a hitoktatás folyamatában.
- Képes a katechézis különböző eljárásaiban foglalkozás-terveket kidolgozni, azokban a társtudományok felismeréseit, elméleteit alkalmazni (fejlődéslélektan, társadalomtudományok, művészetek)
- Képes a katechézis érintettjeinek tapasztalati és élményvilágát felismerni, értékelni, a foglalkozásokba beépíteni.

c) attitűdje

- Rendelkezik pedagógiai és segítői attitűddel, aki munkáját szolgálatnak tekinti.
- Empátiával közelít tanítványai világához, akiket feltétel nélküli elfogadással szemlél.
- Törekszik a katechézis pasztorációs oldalának erősítésére, tanítványai bizalmával nem él vissza, bátorító tanításával és jelenlétével segíti a katechézis folyamatát.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan és felelősen tervezi meg hittanóráit, fel tudja mérni ismeretei és képességei hatékonyságát.
- A rábízottak érdekében önállóan és felelősséggel dönt a pedagógiai helyzetek megítélésében.
- Felelősséget érezve szakmai fejlődése iránt, folyamatosan képezi önmagát, szakmai továbbképzéseken vesz részt.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Kustárné dr. Almási Zsuzsanna adjunktus, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G055-A Tantárgy neve: Vallási szocializáció és valláslélektan [1, 2] Tantárgy neve angolul: Religious socialization [1, 2]	Kreditértéke: 3, 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciált szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: gyak., ea. és óraszám: 30, 15 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: A hallgató vallásformáját kialakító rendszerek tudatosítása, áttekintése és elemzése órai és otthoni munka keretében.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: témakidolgozások.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 60 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 2.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: Vallási szocializáció és valláslélektan [1]	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Cél: A vallásos magatartás kibontakozását jelentősen befolyásolják különböző tényezők. A személyes élet alakulásában ezek feltérképezése a stúdium célja, segítve az érett vallásosság kialakulását. Tematika: A valláslélektan kurzus keretében a vallásosság néhány jelenségének működését elemezzük teológiai és lélektani szempontokból. <i>Vallási szocializáció és valláslélektan [1]: Vallási szocializáció</i> • A vallás fogalma és értelmezési keretei. • A keresztény élet célja az emberi létállapotok tükrében. • Vallás és spiritualitás összefüggései. • Az egyén vallásformáját kialakító rendszerek. • A vallás és a személyiségfejlődés összefüggései. • Istenképek, és annak művelése. <i>Vallási szocializáció és valláslélektan [2]: Valláslélektan:</i> • A vallásos magatartás teológiai és lélektani megközelítése. • A megtérés mibenléte és valláslélektani jelentősége. • A bűntudat, megbocsátás, szenvedés, bűnbánat fogalmainak áttekintése. • Az Istenhez közeledés és annak formái: a különböző imaformák.	

Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Vallási szocializáció és valláslélektan [1]: Gyakorlati jegy.</i> A félév során az órai munka keretében írásbeli feladatok teljesítése, önreflektív elemzés, otthoni feladatként vallási térképek, vallási szocializációs elemzések készítése. Ezek együttes teljesítése adja a gyakorlati jegyet. <i>Vallási szocializáció és valláslélektan [2]: Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.</i> A vizsga egy, a félév során megbeszélte témakör elemző leírásából és arról való beszámolóból tevődik össze.
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom: SCHMEMMANN, A.: <i>A világ életéért</i>, Paulus Hungarus – Kairosz, Budapest, 2001, ISBN: 9639302635 HORVÁTH-SZABÓ K. (szerk.): <i>Vallás és emberi magatartás</i>, Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, 2012, ISBN: 978 963 912 986 3 Ajánlott irodalom: SCHWEITZER, F.: <i>Vallás és életút – Vallásos fejlődés és keresztyén nevelés gyermek - és ifjúkorban</i>, Kálvin Kiadó, Budapest, 1999, ISBN: 963-300-773-9 FRIELINGSDORF, K.: <i>Istenképek. Ahogy beteggé tesznek – és ahogy gyógyítanak</i>, Szent István Társulat, Budapest, 2007, ISBN: 978-963-361-892-9 VERGOTE, A.: <i>Valláslélektan</i>, Semmelweis Egyetem – TF – párbeszéd (Dialógus) Alapítvány – HÍD Alapítvány, Budapest, 2001, ISBN: 963-00-8699-0 HORVÁTH K. (szerk.): <i>Vallásosság és személyiség</i>, Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar, Piliscsaba, 2007, ISBN: 978-963-9206-62-5
Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Mézes Zsolt László adjunktus, PhD
A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G071 Tantárgy neve: A kommunikáció elmélete és gyakorlata Tantárgy neve angolul: Communication Theory and Practice	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciált szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: ea. és gyak. és óraszám: 15 és 15 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: médiaprodukciónak elemzése; média-esettanulmányok; tematikus prezentációk (pl. a szakrális kommunikáció társadalmi kommunikációs szerepéről).	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: témakidolgozás; esettanulmány prezentációja és megbeszélése.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 2.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása A hallgatók megismerkednek a kommunikációelmélet alapfogalmaival, a kommunikáció különböző értelmezéseivel. A kurzus során kiemelt szerepet kap a közvetlen emberi kommunikáció jellemzőinek tudatosítása. A kommunikáció verbális és nonverbális csatornáit mellett a pedagógiai, tömeg- és a szakrális kommunikáció kérdéskörével is foglalkozunk. <i>Főbb kompetenciák:</i> a személyközi, csoportos, szervezeti és tömegkommunikációhoz kapcsolódó alapfogalmak és alapelvek elsajátítása, azok alkalmazása a gyakorlatban; a nonverbális és verbális kommunikációs technikák tudatos alkalmazása. <i>Követelmények:</i> A közvetlen emberi kommunikáció és az információs társadalom fontosabb kommunikációs szinterei és eszközrendszere; hagyományos és modern kommunikációs eszközök elméleti interpretációihoz kapcsolódó gyakorlati készségek elsajátítása; verbális és nem verbális készségek fejlesztése.
Számonkérési és értékelési rendszer: <i>Gyakorlati jegy megszerzése a szorgalmi időszakban.</i> A hallgatók a szorgalmi időszakban egy zárthelyi dolgozatot írnak. A zárthelyi dolgozat időpontjának és a számon kért tananyagnak a kijelölése a félév elején történik. A dolgozat írásának időtartama 45 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az elégtelen zárthelyi dolgozat javítására egy alkalommal, az utolsó szorgalmi héten van lehetőség.

A hallgató a szorgalmi időszakban egy, a félév elején választott témakörben egy 15-20 perces prezentációt készít, a megbeszélés során felmerülő kérdésekre válaszol; valamint a szorgalmi időszak utolsó hetéig egy aktuális jelenséghez, a szemeszter során tárgyalt témakörhöz kapcsolódó média-esettanulmányt vagy médiaprodukció-elemzést ír (minimum 6 ezer, maximum 10 ezer karakter terjedelemben).

A félévi osztályzatot a zárthelyi dolgozat, a prezentáció és az esettanulmány érdemjegyének átlaga adja.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

SZABÓ L.: *A különleges kommunikáció ereje az imádságban*, in: Szabó L. (szerk.): Szavak és hallgatások az imádságban, Luther Kiadó, Budapest, 2018, 31–55. ISBN: 978-963-380

TERESTYÉNI T.: *Kommunikációelmélet*, Akti-Typotex, Budapest, 2006, ISBN: 978-963-966-424-1

ROSENGREN, K. E.: *Kommunikáció*, Typotex, Budapest, 2008, ISBN: 978-963-279-008-4

Ajánlott irodalom:

RUDDOCK, A.: *Ifjúság és média*, Wolters Kluver, Budapest, 2015, ISBN: 978-963-295-484-4

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség* stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.

b) képességei

- Megérti és használja szakterületének jellemző szakirodalmát magyar nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket, diagramokat.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.

- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Hodossi Sándor főiskolai docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Intézményen kívüli szakmai gyakorlat

A szakmai gyakorlat kódja: G074, G075 A szakmai gyakorlat neve: Gyülekezeti katechetikai gyakorlat [1, 2] neve angolul: Practice Teaching in Christian Education Congregation [1, 2]	Kreditértéke: 5, 5
A szakmai gyakorlat oktatásának nyelve: magyar	
A szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: 40, 40 óra	
A szakmai gyakorlat jellege: összefüggő	
A szakmai gyakorlat tantervi helye: 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: *G091 Katechetika [1] [2]: G074 Gyülekezeti katechetikai gyakorlat [1]	

A szakmai gyakorlat tartalmi leírása, szakmai követelményei, szabályok
Cél: A gyülekezeti katechetikai gyakorlat célja, hogy a KLM szakos hallgatók mélyebb betekintést nyerjenek a gyülekezeti katechézis világába. Tematika: A hallgatók a gyakorlat <i>első félévét</i> a DRHE által felkért gyülekezetekben töltik, ahol gyermekistentiszteleteken, hittanórákon, ifjúsági órákon hospitálnak. A gyakorlat <i>másik félévében</i> egy saját maguk által választott gyülekezet nyári táboraiban vesznek részt, részben hospitálva, részben katechétai feladatokat vállalva.
A szakmai gyakorlaton nyújtott hallgatói teljesítmény értékelési módszerei
A gyakorlaton részt vevő hallgató hospitálási naplót vezet, amelyben rögzíti tapasztalatait, egyben igazolja a gyakorlat teljesítését. A hospitálási naplót a gyakorlatvezető aláírásával hitelesíti. A hallgató a kitöltött hospitálási naplót a Teológiai Intézetben adja le, az intézet pedig azt továbbítja az intézményi felelős oktátónak, aki a gyakorlat teljesítését ennek alapján igazolja, vagy a teljesítést megtagadja. A gyakorlat előtt a hallgatók az intézményi felelős oktatóval csoportos felkészítő megbeszélésen vesznek részt, valamint a gyakorlatot követően az intézményi felelőssel csoportos formában megbeszélnek a legfontosabb tapasztalatokat. A gyakorlat értékelése a hospitálási napló, valamint a megbeszéléseken való aktív részvétel alapján megállapított gyakorlati jeggyel történik. Bármilyen szakmai kérdés felmerülése esetén a gyakorlat intézményi felelősét keresheti meg a gyakorlat során a hallgató.
A szakmai gyakorlólóhely(ek), melyekkel a képző intézmény megállapodást kötött
A <i>Gyülekezeti katechetikai gyakorlat [1]</i> esetében a szakmai gyakorlólóhelyeket az intézményi felelős és a szakfelelős ajánlását figyelembe véve a Teológiai Intézet vezetője írásban kéri fel, ismertetve a gyakorlólóhellyel szemben támasztott intézményi elvárásokat és a gyakorlat követelményeit. A felkért gyülekezet vezető lelkipásztora írásban igazolja vissza, hogy a hallgatók gyakorlatához helyszínt, programot és gyakorlatvezetőt biztosít.

A gyakorlólhelyeket az intézmény lehetőleg a nagyobb debreceni gyülekezetek közül választja ki (Debrecen–Nagytemplom, Debrecen–Nagyerdő, Debrecen–Kossuth utca, Debrecen–Kistemplom, Debrecen–Szabadságtelep, Debrecen–Józsa).

A *Gyülekezeti katechetikai gyakorlat* [2] esetében a gyakorlat helyszínét a hallgatók maguk választják ki.

A szakmai gyakorlat szervezettsége, „külső” gyakorlatvezetők biztosítása, ellenőrzése

A szakmai gyakorlólhelyek kiválasztása, illetve véleményezése során az intézményi felelős és a szakfelelős a DRHE Minőségbiztosítási Szabályzatának 19. § 3–5. bekezdésében rögzített feltételek teljesülését mérlegelve hoz javaslatot.

Mivel a gyülekezeti gyakorlatot általában évről-évre ugyanazokban a debreceni gyülekezetekben végzik a hallgatók, az egyetem illetékes oktatói folyamatos szakmai kapcsolatban állnak a lelkipásztorokkal. Bármilyen kérdés felmerülése esetén a gyakorlat intézményi felelőse, indokolt esetben a Teológiai Intézet vezetője és oktatásszervezője áll a mentorok rendelkezésére.

A gyakorlatvezetők munkáját a leadott munka- és hospitálási naplók, a hallgatókkal folytatott csoportos és egyéni beszélgetések, valamint a gyakorlólhelyen tett látogatása és a szakoktatókkal folytatott beszélgetései alapján az intézményi felelős értékeli.

Intézményi felelős: Dr. Hodossi Sándor főiskolai docens, PhD

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Intézményen kívüli szakmai gyakorlat

A szakmai gyakorlat kódja: G076, G077 A szakmai gyakorlat neve: Hitoktatói iskolai gyakorlat [1, 2] neve angolul: Teaching practice in elementary school [1, 2]	Kreditértéke: 7, 7
A szakmai gyakorlat oktatásának nyelve: magyar	
A szakmai gyakorlat időtartama teljes és részidejű képzésben: 60, 60 óra	
A szakmai gyakorlat jellege: összefüggő	
A szakmai gyakorlat tantervi helye: 5., 6.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: *G038 Szak módszertan-A [1] [2]: Hitoktatói iskolai gyakorlat [1]	

A szakmai gyakorlat tartalmi leírása, szakmai követelményei, szabályok

A hitoktatói iskolai gyakorlat két részből áll:

Az első félévben a hallgatók a gyakorlat során nappali és levelező tagozaton egyaránt legalább 15 hittanórán és 15 közismereti órán vesznek részt. A gyakorlat teljes kitöltéséhez a fennmaradó óraszámban egyéb iskolai rendezvényeken hospitálnak. A gyakorlat során teljesítendő feladatok tartalmát és időpontját a gyakorlatvezető határozza meg.

A második félévben ugyanezen a gyakorlólóhelyen, a gyakorlatvezető irányítása mellett, egy adott iskolai osztályban 15 órát hospitálnak, majd 15 órában mikrotanításokat és tanítási gyakorlatokat végeznek, amiről szintén munkanaplót nyújtanak be. A gyakorlat teljes kitöltéséhez a fennmaradó óraszámban a hallgatók óravázlatokat készítenek, amelyeket a gyakorlatvezetővel egyeztetnek szakmai konzultációk keretén belül. A gyakorlat során teljesítendő feladatok tartalmát és időpontját a gyakorlatvezető határozza meg. A gyakorlat a második félév keretében vizsgatanítással zárul.

A *nappali képzésben* részt vevő hallgatók a Teológiai Intézet által kijelölt református általános iskolában és gyakorlatvezető irányítása alatt teljesítik a gyakorlatot. A gyakorlólóhelyre és a gyakorlatvezető személyére az adott hallgató vonatkozásában az intézményi felelős tesz javaslatot.

A *levelező képzésben* részt vevő hallgatók szabadon választják ki azt az intézményt, illetve az adott intézményben megnevezett gyakorlatvezetőt, ahol és akinél a gyakorlatot teljesíteni szeretnék. Ezt kötelesek egyeztetni a gyakorlat intézményi felelősével, majd a szorgalmi időszak harmadik hetének a végéig annak jóváhagyása esetén írásban a Teológiai Intézettel közölni.

A gyakorlólóhelyet a Teológiai Intézet írásban kéri fel, a gyakorlatvezetővel pedig a teljes tanévre vonatkozólag megbízási szerződést köt.

A szakmai gyakorlaton nyújtott hallgatói teljesítmény értékelési módszerei

A hallgatók a gyakorlat során teljesített hospitálásokról és egyéb feladataikról a Teológiai Intézet által kiadott munkanaplót vezetnek, amit a szorgalmi időszak végéig Teológiai Intézetben adnak le, s amit az Intézet 8 napon belül az intézményi felelősnek továbbít. A

munkanaplóban rögzített feladatok teljesítését a szakoktató aláírásával igazolja. Az intézményi felelős oktató ezek alapján gyakorlati jeggyel értékeli a gyakorlatot. A második félév értékelése során a vizsgatanítás osztályzata 50%-ban számít be az érdemjegybe.

A szakmai gyakorlólhely(ek), melyekkel a képző intézmény megállapodást kötött

Nappali tagozaton: Elsősorban debreceni református általános iskolák: Debreceni Református Kollégium Általános Iskolája, Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola.

Levelező hallgatók esetében a hallgató által javasolt református általános iskola, amelyet a gyakorlat intézményi felelőse hagy jóvá, és amelyet a gyakorlat helyszínének és a szakoktatónak a biztosítására írásban a Teológiai Intézet kér föl.

A szakmai gyakorlat szervezettsége, „külső” gyakorlatvezetők biztosítása, ellenőrzése

A *nappali tagozat* esetében a gyakorlólhelyet és a gyakorlatvezető személyét a gyakorlat intézményi felelősének javaslata alapján, a szakfelelőssel történt egyeztetés alapján a DRHE rektora jelöli ki, és az intézménnyel mint gyakorlólhellyel képzési megállapodást köt. A gyakorlólhelyre és a gyakorlatvezető személyére az adott hallgató vonatkozásában az intézményi felelős tesz javaslatot. A gyakorlatvezető személyét az aktuális félévre vonatkozóan a Teológiai Intézet írásban kéri fel.

A *levelező tagozat* esetében a hallgatók javaslata alapján az intézményi felelős jelöli ki azt az intézményt, illetve az adott intézményben megnevezett gyakorlatvezetőt, ahol és akinél a hallgató a gyakorlatot teljesítheti. A gyakorlólhelyet a Teológiai Intézet írásban kéri fel, a gyakorlatvezetővel pedig a teljes tanévre vonatkozólag megbízási szerződést köt.

A szakmai gyakorlólhelyek kiválasztása, illetve véleményezése során az intézményi felelős és a szakfelelős a DRHE Minőségbiztosítási Szabályzatának 19. § 3–5. bekezdésében rögzített feltételek teljesülését mérlegelve hoz javaslatot.

Intézményi felelős: Kustárné dr. Almási Zsuzsanna adjunktus, PhD

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: A 002, A003-A Tantárgy neve: Szakdolgozat [1, 2] Tantárgy neve angolul: Master's Thesis [1, 2]	Kreditértéke: 8, 8
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: szakmai törzsanyag	
A tanóra típusa: konz., konz. és óraszám: 3, 3 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy, gyakorlati jegy. Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 75 kredit%	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 9., 10.	
Elő- és *melléktanulmányi feltétele: [1]: A001-A Exegetikai alapszöveg [2]: *A002 Szakdolgozat [1]; B105 Biblius szigorlat; R001 Rendszeres teológiai szigorlat; R002 Egyháztörténet szigorlat (I-XVIII. sz.)	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Ismeretanyag: A tantárgy célja az, hogy a hallgató a témavezetővel előzetesen egyeztetett téma tudományos igényű feldolgozásának előkészítése révén elsajátítsa a tudományos kutatómunka módszertanát. A tantárgy oktatása személyre szabott módszerekkel, egyéni konzultációk formájában történik.
Tematika: 1. A témaválasztás szempontjai 2. A szakirodalom feltérképezése és begyűjtése 3. A könyvtárhasználat általános szabályai 4. A digitális és online publikációk használatának sajátos nehézségei 5. A szakirodalom feldolgozásának és kijegyzetelésének módszere 6. A forráshasználat formai és szerzői-jogi keretei 7. Tudomány-etikai alapismeretek
Számonkérési és értékelési rendszer:
A félévi osztályzat a szóbeli konzultációkon mutatott előmenetel és egy, a megismert formai és tartalmi feltételeknek megfelelő dolgozat alapján kerül megállapításra. A szemeszter során konzultációkra a megbeszélte időpontokban, szükség szerinti számban, de legalább háromszor kerül sor.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

A szakdolgozat megírása a szakdolgozat témájának megfelelően egyénileg egyeztetett irodalomjegyzék alapján történik.

Ajánlott irodalom:

ECO, U.: *Hogyan írjunk szakdolgozatot?* Kairosz Kiadó, Szentendre, 2008, ISBN: 978-963-913-753-7

GYURGYÁK J.: *A tudományos írás alapjai. Útmutató szemináriumi és tudományos diákköri értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak*, Osiris, Budapest, 2019, ISBN: 978-963-276-349-1

KUSTÁR Z. – NÉMETH Á.: *Tudományos dolgozat – teológiából. Útmutató teológiai szakdolgozatok, tudományos diákköri dolgozatok készítéséhez, kitekintéssel a doktori értekezésekre*, Debrecen: Debreceni Református Hittudományi Egyetem, 2024, ISBN: 978-615-5853-70-8 (nyomtatott változat), 978-615-5853-71-5 (online változat)

KUSTÁR Z. – MOLNÁR J. – PERES I.: *A Studia Theologica Debrecinensis tudományos publikációinak szerkesztési és hivatkozási szempontjai*, digitális publikáció, elérhető:

http://www.drhe.hu/attachments/119_DRHE_studia_formai_kovetelmenyek.pdf.

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri szakterülete általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, a szakterület kapcsolódását a rokon szakterületekhez.
- Részletekbe menően ismeri az adott szakterület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó doktori képzésbe való belépéshez.

b) képességei

- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.
- Feladatai ellátása során együttműködik a kapcsolódó szakterületek képviselőivel.
- Magas szinten használja a szakterület ismeretközvetítési technikáit, és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait, rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.

c) attitűdje

- Vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.
- Magáévá teszi azt az elvet, hogy a folyamatos szakmai szocializáció és a személyes tanulás a közjó szolgálatában áll.

d) autonómiája és felelőssége

- Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Baráth Béla Levente egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):

a szak valamennyi, szakdolgozati témavezetésre jogosult oktatója

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Minden Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G038 Tantárgy neve: Szakmódszertan-A [1, 2] Tantárgy neve angolul: Methodology [1-2]	Kreditértéke: 3, 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciált szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: ea., ea. és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: tematikus prezentációk készítése.	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: az önállóan készített prezentációk bemutatása.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 70 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 5., 6.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: *G056-A Valláspedagógia [2]: Szakmódszertan-A [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A tantárgy betekintést ad a katechézis módszertani eljárásaiba, munkamódszereibe, a hittanóra-tervezés sajátos órai kereteibe. A gyakorlatiasság érdekében a hallgatók óravázlatokat készítenek, amelyekben érvényesítik a tanult eljárásokat. A Katechetikai Központ gyűjteményét megismerve cél, hogy minden hallgató felmérje saját módszertani kultúráját, és képes legyen a módszertani eljárások kritikai tudatosítására, illetve gazdagítására. A hallgatók megismerkednek a tematikus terv-készítés adott feltételekhez kapcsolt kidolgozásával, a módszertani eljárások használatának további tudatosítása, célirányos alkalmazása céljából. A csoport közösen dolgoz ki tematikus terveket, a kollokvium feltétele saját munka benyújtása. Tematika: ○ A módszer kérdése a katechézis folyamatában. ○ Klasszikus módszertani eljárások feltérképezése, különös tekintettel Imre Lajos elméletére. ○ A munkamódszerek jelenségvilága G.D.J. Dingemans elmélete alapján. ○ A munkamódszerek speciális megjelenési formái különböző katechézis-alkalmakon: hittanórán, gyermekistentiszteleten, konfirmációi előkészítésen, ifjúsági órán. ○ A tematikus tervkészítés alapjai, meghatározói. ○ A tematikus tervek módszertani feltételei. ○ Tematikus tervkészítés különböző katechézis formákhoz alkalmazkodva (hittanóra, nyári tábor, családi nap, gyermekistentisztelet).

Számonkérési és értékelési rendszer:

Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.

A vizsga egy, a félév elején megbeszélte tételsor alapján történik. A hallgató a külön cédulákra kiírt tételekből egyet húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 15 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a kihúzott tételről legalább elégséges szinten számot tud adni. Póttétel húzására van lehetőség, ebben az esetben az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti.

A hallgatónak lehetősége van óravázlat elkészítéséből vizsgázni. Egy előzetesen összeállított bibliai történetből egyet kihúz, amit a vizsgáztató korosztályi meghatározása alapján kidolgoz. A tervezet kidolgozásában minél változatosabban alkalmaznia kell a tanult módszertani eljárásokat.

A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

BODÓ S. – FEKETE K. (szerk.): *Katechetikai és valláspedagógiai szöveggyűjtemény*, Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2001, ISBN: 2399985436408

TAMMINEN, K. – VESA, L. – PYYSIÄINEN, M.: *Hogyan tanítsunk hittant? Vallásdidaktika*, Teológiai Irodalmi Egyesület, Budapest, 1998, ISBN: 963-04-9368-3

NÉMETH D. – KASZÓ GY. (szerk.): *Vallásdidaktikai szöveggyűjtemény*, Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karának Valláspedagógiai és Pasztorálpaszichológiai Tanszéke, Budapest, 2001, ISBN: 963-8392-36-3

NÉMETH D.: *Vallásdidaktika – A hit- és erkölcsstan tanítása az 5–12. osztályban*, Károli Gáspár Református Egyetem – L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2017, ISBN: 978-963-414-203-4

Ajánlott irodalom:

GOTTFRIED, A. – LACHMANN, R. (Hg.): *Methodisches Kompendium für den Religionsunterricht*, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 1996, ISBN: 3-525-61335-0

NAGY S.: *Az oktatás folyamata és módszerei*, Volos Kiadó, Mogyoród, 1997, ISBN: 963-85767-0-7

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.)** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a katechézis módszertanának elméletét, a katechézis keretei között megvalósítható munkamódszereket, eljárásokat.
- Ismeri a református hittankönyvek módszertani kultúráját.
- Ismeri a hitoktatás munkamódszereinek hatását a tanulók személyiség-, és spirituális fejlődésére.

b) képességei

- Képes a hittanóra tudatos szervezésére.
- A módszertani eljárásokat képes változatosan alkalmazni hittanórai keretek között.

- Képes egy-egy korcsoporthoz, foglalkozási feladathoz alkalmas módszertani eljárást kezdeményezni.
- A munkamódszereket képes elemezni, hatékonyságukat kritikusan szemlélni.

c) attitűdje

- Folyamatosan törekszik módszertani kultúrájának bővítésére.
- Érzékenyen követi az eljárások hatását a tanulók személyiség- és spirituális fejlődésére, fokozottan vigyáz a tanulók személyiségi jogainak védelmére, méltóságára, a csoport együttműködésének korrektségére.
- A beszélgetésekben, vitákban tudatosan törekszik az előítélet-mentességre, az értékek sokféleségének tiszteletben tartására, a hitoktatás etikai szabályainak betartására.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan végzi munkáját, felelősséget vállal a módszertani eljárások alkalmazásáért.
- A gyerekek és fiatalok között végzett szakmai tevékenységét kritikusan szemléli, igényli és elfogadja a környezetéből érkező visszajelzéseket.
- Emberi magatartásában (saját hitvilágának, spirituális szemléletének a bemutatásában) hiteles példát mutat.
- Folyamatosan képezi önmagát, részt vesz szakmai továbbképzéseken.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Kustárné dr. Almási Zsuzsanna adjunktus, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): ---

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: TPSZI1N (G078), TPSZI2N Tantárgy neve Pszichológia [1, 2] Tantárgy neve angolul: Psychology [1, 2]	Kreditértéke: 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea. és ea., gyak. óraszám: 15 és 15/15 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: zárthelyi dolgozat, dolgozat	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti, gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit% és 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1. és 2.	
Előtanulmányi feltételek: TPSZI1N (G078) Pszichológia [1]: — TPSZI2N Pszichológia [2]: TPSZI1N Pszichológia [1] (G078 Bevezetés a pszichológiába)	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
<i>Pszichológia [1]: Bevezetés a pszichológiába</i> ○ Pszichológiai alapismeretek, alapfogalmak: ○ A pszichológia tárgya és szerepe a pedagógiai folyamatban és munkában ○ A pszichológia rövid története ○ A pszichológia főbb elméleti területei (alapkutatások) ○ A pszichológia fontosabb alkalmazott területei ○ A pszichológia biológiai alapjai ○ A pszichológia fontosabb diagnosztikus és adatszerző eljárásai ○ A pszichológia fontosabb mentálhigiénés és terápiás módszerei <i>Pszichológia [2]:</i> Előadás: ○ A fejlődéslélektan mint tudományterület megismerése (meghatározása, története, tárgya) ○ Az életkori periodizáció modelljei ○ A fejlődés vertikális bemutatása, az egyes életkorok fázistipikus jellemzői: Az intrauterin fejlődés és az extrauterin fejlődés (újszülöttkor, csecsemőkor, kisgyermekkor, óvodáskor, kisiskoláskor, prepubertáskor, serdülőkor, ifjúkor) Szeminárium: ○ Kompetenciahatárok a gyermek fejlődéslélektani vizsgálata során ○ A pszichológia vizsgálati eljárásai ○ A gyermeki rajz fejlődési folyamata

- A figyelem, emlékezet, gondolkodás fejlettségének összehasonlító vizsgálatai
- Az iskolaérettség kritériumai és vizsgáló eljárásai
- A pszichikus folyamatok longitudinális fejlődése, fejlődési tendenciák

Számonkérési és értékelési rendszer:

Pszichológia [1]:

A félévi aláírás megszerzésének feltétele: az órákon való részvétel, valamint a félév során két eredményes zárthelyi dolgozat megírása, melyeknek funkciója a folyamatos készülés serkentése, illetve az írásbeli vizsgára történő felkészülés megalapozása.

Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban.

A vizsga időtartama 60 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, feleletválasztásos és kifejtést igénylő, valamint esszékérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az adott félév tananyagát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

Pszichológia [2]:

A *gyakorlati jegy* az alábbi részfeladatok eredményéből tevődik össze:

zárthelyi dolgozatok, szemináriumi beszámoló, prezentáció és/vagy dolgozat osztályzata

A *szemináriumi beszámoló, prezentáció* (dolgozat) választható témavariánsai:

- Három-három különböző életkorú gyermek fejlettségének összehasonlítása valamely kognitív funkció aspektusából
- Egy gyermek iskolaérettségi vizsgálata
- Egy pszichikus funkció longitudinális fejlődési folyamatának bemutatása

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

ATKINSON, R. C. et al.: *Pszichológia*, Osiris Kiadó, Budapest, 2005, ISBN: 963-389-713-0

BERÁN E. – BERTA J. – CSABAI K. – MÁRKUS L. – MEDGYESI P.: *Fejlesztéslélektan gyakorlatok*, Budapest, Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, 2018, ISBN 978-963-308-342-0

COLE, M. – COLE, S.: *Fejlesztéslélektan*, Osiris Kiadó, Budapest 2006, ISBN: 9789633894736

MÉREI F. – BINÉT Á.: *Gyermeklélektan*, Medicina Kiadó, Budapest, 2004, ISBN: 9789632260273

N. KOLLÁR K. – SZABÓ É. (szerk.): *Pedagógusok pszichológiai kézikönyve*, Osiris Kiadó, Budapest, 2017, ISBN: 9789632762791

PLÉH Cs. – BOROSS O. (szerk.): *Bevezetés a pszichológiába*, Osiris Kiadó, Budapest, 2004, ISBN: 963-389-478-6

Ajánlott irodalom:

ARANY E. – GIRASEK J. – PINCZÉSNÉ PALÁSTHY I. (szerk.): *Pszichológiai vizsgálati módszerek gyűjteménye* (Tanulmányi Füzetek 1), Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2017, ISBN: 978-963-8429-95-7

FEUER M.: *A gyermekrajzok fejlesztéslélektana*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2000, ISBN: 963-05-7732-1

KISS J.: Pedagógiai pszichológia, in.: Ködmön J. (szerk.): Mentorápoló jegyzet, Debreceni Egyetemi Kiadó Debrecen 2014, 117–143. ISBN: 9789633184806
PLÉH CS.: *A lélektan története*, Osiris Kiadó, Budapest, 2010, ISBN: 978-963-276-052-0

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.

b) képességei

- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Kiss János főiskolai tanár, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):
Dr. Mohácsi Bernadett adjunktus, PhD

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G059 Tantárgy neve: Csoportlélektan Tantárgy neve angolul: Group Psychology	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciált szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: előadás és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Olyan rendszerek (család, egyház, gyülekezet, iskola stb.) működésének tudatosítása és elemzése, órai és otthoni munka keretében, amelyeknek a hallgató aktív részese.	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: témakidolgozások.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 25 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 4.	
Előtanulmányi feltételek: —	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Tematika: ○ Csoportlélektan. A csoport mint rendszer és létforma. A csoport, mint hálózat, szerepek a csoportban. Érték és normaképződés, csoportdöntések. A csoportfejlődés, csoportközi viszonyok. A csoport és az individualizáció. ○ A család. A család mint rendszer. A generációk. Kötések a családi rendszerben. A szülőtisztelet lélektani és teológiai összefüggései. A transzgenerációs traumák. ○ Önsegítő, önismereti csoportok. A csoport működésének általános elvei, csoportdinamika.	
Számonkérési és értékelési rendszer:	
<i>Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.</i> A vizsga egy, a félév során megbeszélte témakör elemző leírásából és arról való beszámolóból tevődik össze.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező irodalom: CSEPELI GY.: <i>Szociálpszichológia</i> , Osiris Kiadó, Budapest, 2006. ISBN: 9789633898147. PATAKI F. (szerk.): <i>Csoportlélektan</i> , Gondolat Könyvkiadó, Budapest, 1980, ISBN: 963-280-8053. (ebben: 296–349. oldalak) RUDAS J.: <i>Delfi örökösei. Önismereti csoportok – elmélet, módszer, gyakorlatok</i> , Oriold és Társai Kft., 2016, ISBN: 9786155443480	

Ajánlott irodalom:

ARONSON, E.: *A társas lény*, Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest, 1978, ISBN: 963-221-6598. (ebben: 319–247. oldalak)

BERNE, E.: *Emberi játszmák*, Gondolat, Budapest, 1984, ISBN: 963-281-380-4.

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.

b) képességei

- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Munkahelye erőforrásaival gazdálkodik, felhasználva szakmai tudását.

c) attitűdje

- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Mézes Zsolt László, adjunktus, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G090, G081 Tantárgy neve: Neveléstudomány [1, 2] Tantárgy neve angolul: Theory of Education [1, 2]	Kreditértéke: 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciált szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: ea., ea. és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit%	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2., 3.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: G078 Bevezetés a pszichológiába, G079 Bevezetés a pedagógiába [2]: G090 Neveléstudomány [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A tanegység célja a nevelés általános összefüggéseinek feltárása. Ennek érdekében a neveléstudományi modellek megismerésén és megértésén keresztül egy átfogó pedagógiai szemlélet kialakulását segíti. Tárgyalja a nevelhetőség kérdéskörét, a tanulásra vonatkozó paradigmák változásait, valamint a modern nevelési irányzatokat. Tematika: A nevelés fogalmának értelmezése, a nevelés, mint tudomány. A nevelés szükségessége, célja, korlátai és lehetőségei. A család mint érték közvetítő szerepe a személyiség fejlesztésében. Nevelés a családban. Az intézmény és a család kapcsolata. A nevelési folyamat megszervezése: pedagógiai módszerek és eljárások. A módszerek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjai a személyiségfejlesztés folyamatában (differenciált személyiségfejlesztés lehetőségei a különböző szervezeti keretekben és munkaformákban). A serkentés és gátlás eszközeinek szerepe a nevelési folyamatban. A gyakorlás szerepe a szokások, illetve jártasság és készség alakulása során. Az egyéni tulajdonságok figyelembe vétele a nevelési folyamatban: képességfejlesztés, kompenzálás, tehetséggondozás. A társas kapcsolat jelentősége gyerekkorban. Közösségi nevelés. A kortárs csoportok szerepe a pedagógiai hatásrendszerben.
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.</i> A vizsga során a hallgató egy tételt húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 15 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató azt legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására van lehetőség. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A felelet osztályozása a

Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

Az adott félév tételsorát az aktuális tárgytematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

BÁBOSIK I.: *Neveléstudomány. Nevelés az Európai Unióban*, Osiris Kiadó, Budapest, 2004, ISBN: 963-389-655-X

BODÓ S. – FEKETE K. (szerk.): *Katechetikai és valláspedagógiai szöveggyűjtemény*, Debrecen, 1998, ISBN: 2399985436408

Ajánlott irodalom:

ZRINSZKY L.: *Neveléstudomány*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2002, ISBN: 963-162-811-6

BÁBOSIK I.: *A nevelés elmélete és gyakorlata*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999, ISBN: 963-190-918-2

BÁBOSIK I.: *A modern nevelés elmélete*, Telosz Kiadó, Budapest, 1997, ISBN: 963-845-812-7

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.)** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.

b) képességei

- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.
- Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.

d) autonómiája és felelőssége

- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Hodossi Sándor főiskolai docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G082	Kreditértéke: 3
Tantárgy neve: A nevelő személyiségfejlődése	
Tantárgy neve angolul: Personality Development of the Educator	
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciált szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: gyak. és óraszám: 30 az adott félévben	
Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: évközi esszé bekérése a hallgatóktól.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati	
gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 75 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 2.	
Előtanulmányi feltételek:	
G055-A Vallási szocializáció és valláslélektan [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A hallgatók készségfejlesztés szinten tudatosítsák önmagukban a tanári nevelő személyiséghez tartozó legfontosabb személyiségjegyeket, feltételeket és képességeket. Készség szinten tanuljanak meg bánni szerepeikből adódó konfliktusokkal és a tanítástanulási folyamat során jelentkező krízishelyzetekkel. Tematika: 1. A pedagógus személyisége, az ideális tanár 2. Tanártípusok, tanári szerepmodellek 3. Nevelési stílusok, a pedagógus, mint vezető 4. Az empátia, bizalom és együttműködés szerepe a pedagógiai munkában 5. A hatékony nevelő 6. A mentori kapcsolatok hatása a felnővekvő nemzedékre 7. A hatalom, tekintély és szabadság kérdései a nevelői munkában 8. A nevelő és szerep-specifikus konfliktusai 9. A pedagógus pálya aktuális nehézségei és lehetőségei 10. A keresztyén pedagógus pályaképe Kompetenciák: önreflexió, szerepkezelés, konfliktuskezelés, kapcsolattartás és empátia. Számonkérési és értékelési rendszer: <i>Gyakorlati jegy.</i> A pedagógus szerep jellegzetes összetevőivel, napjainkban megfigyelhető változásaival kapcsolatos elméleti ismeretek megszerzését követően a hallgatók zárthelyi dolgozatot írnak.

Ezt követően a félév során a pedagógus helyzetéből adódó jellegzetes konfliktushelyzeteket, majd a keresztyén pedagógus sajátos küldetését, az ebből adódó feladatokat vesszük sorra. A hallgatók minden egyes téma kapcsán saját korábbi tapasztalataikat kapcsolják az elméletben megszerzett tudásukhoz. A második tematikus egység is zárthelyi dolgozattal zárul.

Így a félév során két (ugyanolyan súlyú) zárthelyi dolgozat, valamint az órai aktivitás mértéke határozza meg a gyakorlati jegy minőségét. Az órai aktivitás akkor játszik szerepet a félévi értékelés során, ha a zárthelyi dolgozatok eredménye nem egyértelmű.

A zárthelyi dolgozatok írásának időtartama 60 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az elégtelen zárthelyi dolgozatokat a félév során legfeljebb egyszer meg lehet kísérelni kijavítani. Ha a javítás sikertelen, akkor a hallgató a félévet nem teljesítette.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

HODOSSI S.: Nagy Péter (1949–2020) nevelésről vallott nézeteinek és nevelői gyakorlatának tanulságai a református pedagógiai gondolkodás számára, in: *Magyar Református Nevelés*, 2022/1, 60–70

VENTER GY.: *A tanári mesterségre való felkészítés*, Stúdium Kiadó, Nyíregyháza, 1997, ISBN: 963-7988-61-0

HODOSSI S.: Református tanítóképzés a Dunántúlon, in: *Mediárium* 10 (2016/1), 32–42.

Ajánlott irodalom:

ADELSON, J.: A tanár, mint modell, in: Pataki F. (szerk.): *Pedagógiai szociálpszichológia*, Gondolat Kiadó, Budapest, 1976, ISBN: 963-280-345-0

BUGÁN A.: Pedagógia, pszichológia és társadalom in: Bagdy E. (szerk.): *A pedagógus hivatásszemélyisége*, Kossuth Lajos Tudományegyetem Pszichológiai Intézet, Debrecen, 1996, ISBN: 963-472-220-2

FALUS I.: A gyakorlat pedagógiája, in: Golnhofer E. – Nahalka I.: *A pedagógusok pedagógiája*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001, ISBN: 963-19-1805-X

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végig gondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végig gondolását és adott források alapján történő kidolgozását.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Hodossi Sándor főiskolai docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):
Dr. Kis Klára egyetemi docens, PhD

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G083-A Tantárgy neve: Pedagógiai programfejlesztés Tantárgy neve angolul: Development of Pedagogical Program	Kreditértéke: 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciált szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: gyak. és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 90 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3.	
Előtanulmányi feltételek: *G090 Neveléstudomány [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A tanárképzés reformjának egyik törekvése a jelöltek gyakorlati tudásának gazdagítása. Ennek része ez a gyakorlati jellegű tantárgy, amelynek fő feladata az alapfogalmak tisztázása, tantermi történések közös megfigyelése, értelmezése, a tapasztalatok együttes feldolgozása, hospitálási jegyzőkönyv készítése.
Számonkérési és értékelési rendszer:
A szeminárium legfőbb feladata, hogy előkészítse az iskolai gyakorlatok sorát. Ezt úgy éri el, hogy megfigyelési szempontokat ad az iskolai gyakorlatokhoz, amelyek elősegítik az iskola jelenségvilágának jobb megismerését. A gyakorlati jegyet a hospitálási napló, valamint az órai aktivitás alapján kapják a hallgatók.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom: SZABÓ L. T. (szerk.): <i>Didaktikai szöveggyűjtemény</i> , Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2001, ISBN: 963-472-560-0 KOVÁCSNÉ BAKOSI É.: <i>A gyakorlatvezetés módszertani kézikönyve</i> , Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2015, ISBN: 978-963-473-863-3
Ajánlott irodalom: TORGYIK J.: Hatékony iskola, együttműködő iskola, in: <i>Új Pedagógiai Szemle</i> 54 (2004/10), 32–40. GÖNCZÖL E. – VASS V.: Az oktatási programok fejlesztése, in: <i>Új Pedagógiai Szemle</i> 54 (2004/10), 10–19.

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.
- Munkahelye erőforrásaival gazdálkodik, felhasználva szakmai tudását.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Hodossi Sándor főiskolai docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):

Dr. Kis Klára egyetemi docens, PhD

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G056-A Tantárgy neve: Valláspedagógia Tantárgy neve angolul: Pedagogy of Religion	Kreditértéke: 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciált szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 25 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 5.	
Előtanulmányi feltételek: G092 Katechetika [2]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A vallásstanítás elméleti megalapozásának didaktikai és metodikai megközelítése. Fontos kialakítandó szakmai kompetencia az elsajátított elméleti ismeretek gyakorlatba való átültetésének, valamint a megszerzett valláspedagógiai ismeretek szintetizálásának képessége. Tematika: ○ A vallásoktatás helye a közoktatásban. ○ A keresztyén nevelés mai kihívásai: motiváció, fegyelmezés, értékelés hittanórán. ○ Tanulási környezet hittan órán ○ A konstruktivista tanulásszemlélet és a hitoktatás kapcsolódási pontjai. ○ A vallásstanár személye. ○ A református köznevelés rendszerének alakulása 1990 után.
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.</i> A vizsga egy tételből áll, melyet a hallgató cédulán húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 20 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 20 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására van lehetőség. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. Az adott félév tételsorát az aktuális tárgytematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

NÉMETH D.: *Vallásdidaktika*, L'Harmattan, Budapest, 2017, ISBN: 978-963-414-203-4
KODÁCSY-SIMON E.: Számít-e a számonkérés, értékes-e az értékelés hittanból?, in: Czöndör I. et al. (szerk.): „Örömmel adom örökségül”. *Evangélikus közösségi jövőképek*, Luther Kiadó, Budapest, 2013, 30–48. ISBN: 798-963-380-020-1
NÉMETH D. – KASZÓ GY. (szerk.): *Vallásdidaktikai szöveggyűjtemény*, Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karának Valláspedagógiai és Pasztorálpszichológiai Tanszéke, Budapest, 2001, ISBN: 963-8392-36-3

Ajánlott irodalom:

NÉMETH D.: *Hit és nevelés*, Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kar, Budapest, 2002, ISBN: 963-8392-53-3
BOROSS G.: *Bevezetés a valláspedagógiába*, Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kar, Budapest, 1996 [ISBN nélkül]

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.

b) képességei

- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Hodossi Sándor főiskolai docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): ---

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G086 Tantárgy neve: Gyermekvédelem Tantárgy neve angolul: Child Welfare	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciált szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: gyak. és óraszám: 15 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

Cél: A hallgatók ismerjék meg a magyarországi gyermekvédelem rendszerének működését, a gyermekeket megillető alapvető gyermeki jogokat. Készüljenek fel arra, hogy a nevelői gyakorlatuk során felismerjék azokat a helyzeteket, amelyek megoldása rájuk vár, és azokat, amelyek meghaladják kompetenciájukat. Ismerjék azokat a csatornákat, melyeken keresztül jelezniük kell a veszélyeztetettség gyanúját. Legyenek képesek a pedagógiai gyakorlat során felismerni a verbális, fizikai vagy online zaklatásra utaló jeleket.

Tematika:

- A gyermekvédelem fogalma, szerepe, területei, formái.
- A család fogalma működési zavarai, családsegítés.
- A hátrányos helyzetűek támogatásának módjai.
- Iskolai beilleszkedési zavarok, tünetei, felismerése, kezelése – a segítő kapcsolat kommunikációs modellje.
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarok, a veszélyeztetettség és deviancia kezelésének kérdései.
- Gyermekbántalmazás különböző formái.
- Prevenció és a beavatkozás kompetencia köre.
- A gyermekvédelmi munka módszerei – a támogatás keresésének módjai.
- A gyermekvédelem törvényi háttere.

Számonkérési és értékelési rendszer:

Gyakorlati jegy.

Az elméleti anyagból a félév 10. hetében írt zárthelyi dolgozat, valamint a szorgalmi időszakban egy szabadon választott, az oktatóval előzetesen egyeztetett témakörből tartott

beszámoló (pl. valamely gyermekvédelemmel foglalkozó alapítvány vagy egyesület munkájának bemutatása) osztályzatának átlaga adja a féléves osztályzatot.

A zárthelyi dolgozat időtartama 45 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Amennyiben a zárthelyi dolgozat sikertelen, vagy annak osztályzatát a hallgató javítani szeretné, erre a 12. héten egy újabb dolgozat írásával van lehetőség.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

VARGA A.: *Gyermekevédelem és iskola*, Digital Paper, Budapest, 2012, ISBN: 978-615-533-927-1

BARCSI A.: *Gyermekevédelmi útmutató*, Mozaik, Szeged, 2007, ISBN: 978-963-697-542-5

HERCZOG M. (szerk.): *A gyermekevédelem nagy kézikönyve*, Complex, Budapest, 2011, ISBN: 978-963-295-086-0

Ajánlott irodalom:

FILÓ E. – KATONÁNE P-E.: *Gyermekei jogok, gyermekevédelem*, Orac, Budapest, 2009, ISBN: 978-963-258-051-7

1997. évi XXXI-es, 2013. évi törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról.

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.

b) képességei

- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.
- Rutin szakmai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttérrel, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.

c) attitűdje

- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.

- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Hodossi Sándor főiskolai docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: GR020 Tantárgy neve: Integratív, inkluzív pedagógia cigány/roma gyermekek oktatásában, nevelésében Tantárgy neve angolul: Integrative, Inclusive Pedagogy in Education of Gypsy / Roma Children	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciált szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: ea. és gyak. és óraszám: 15 és 15 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: tanulmányi kirándulások, terepgyakorlatok, hospitálás cigány iskolákban.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: a tanulmányi kirándulásokról, terepgyakorlatokról reflexiók készítése, beadása, hospitálásról – megadott szempontok alapján – hospitálási, óralátogatási napló készítése, leadása.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 5.	
Előtanulmányi feltételek: GR002 Romológia [2]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása A kurzus elméleti és gyakorlati órái során a hallgatók megismerik a hazai cigányság különböző csoportjaira, rétegeire jellemző családi szocializációt; az etnikai vonásokat, s a szegénykultúrából fakadó eltéréseket, az eltérő szocializációból, a hátrányos helyzetből származó következményeket. Elsajátítják az inkluzív, befogadó oktatási, nevelési szemléletet, gyakorlatok során megismerik ennek módszertanát. Átfogó képet kapnak a cigányság mai oktatási helyzetéről, annak okairól, s a felzárkóztatást segítő, iskolai lemorzsolódást elkerülő, sikeres pedagógiai módszerekről. Megismerik az elkülönített és az integrált oktatás okait, következményeit; a spontán és az asszisztált szegregált oktatás lényegét, hazai és külföldi működő modelleket, jó gyakorlatokat. A kurzus során betekintést nyernek többféle oktatási formába, s a Biztos Kezdet Gyerekházak, a Tanodák és az alternatív oktatási programok működésébe, eredményeibe. Cigány iskolában kötelező hospitálási gyakorlatuk során közvetlen tapasztalatot, élményt szereznek az elméletben elhangzottakról. Mindezek hatására jelentősen bővül a hallgatók tudása, gazdagodik kultúraközi és személyközi kompetenciájuk, attitűdváltást eredményez a cigány gyermekekkel és családjaikkal való kapcsolatteremtés, s olyan módszertani képességekre tesznek szert, amelyek lényegesen hozzájárulnak a cigányok között végzendő eredményes oktatási, nevelési tevékenységükhöz.
Számonkérési és értékelési rendszer:

Beadandó anyagok: A tanulmányi kirándulásokról, terepgyakorlatokról reflexiók készítése, hospitálásról – megadott szempontok alapján – hospitálási, óralátogatási napló készítése, leadása.

Zárthelyi dolgozatok a szorgalmi időszakban.

A számonkérés első lépéseként a hallgatók a szorgalmi időszakban három zárthelyi dolgozatot írnak. A zárthelyi dolgozatok időpontjának és a számon kért tananyag kijelölése a félév elején történik. A dolgozat írásának időtartama 45 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozatok osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az elégtelen zárthelyi dolgozatokat a félév során legfeljebb egyszer lehet kijavítani. Ha a javítás sikertelen, akkor a hallgató a félévet nem teljesítette.

A félévi osztályzatot a zárthelyi dolgozatok és a beadandó anyagok érdemjegyeinek átlaga adja.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

FEJES J. B. – SZÜCS N. (szerk.): *Én vétkem. Helyzetkép az oktatási szegregációról*, Motiváció Oktatási Egyesület, Szeged, 2018, ISBN: 978-515-001-156-1

TORGYIK J. (szerk.): *Multikulturális tartalmak a pedagógiában*, Educatio Társadalmi Szolgáltató KHT, Budapest, 2008, (55-73), ISBN: 978-963-979-501-03

VARGA A.: *Az inklúzió szemlélete és gyakorlata*, PTE NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék Wlislócki Henrik Szakkollégium, Pécs, 2015, ISBN: 978-963-642-805-1

Ajánlott irodalom:

Cs. CZACHESZ E.: *Multikulturális nevelés. Szöveggyűjtemény tanító-és tanárszakos hallgatók számára*, Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged, 1998, ISBN: 963-679-226-5

RÉTHY E.: *Befogadás, méltányosság, az inkluzív pedagógia rendszere*, Comenius Oktató és Kiadó Kft., Pécs, 2013, ISBN: 9789639687356

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.)** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analizisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Joó Anikó főiskolai docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Romológia Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G089 Tantárgy neve: Hitoktatói szigorlat Tantárgy neve angolul: Comprehensive Examination in Christian Education	Kreditértéke: 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciált szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: — és óraszám: 0 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: szigorlat Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 43 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 6.	
Előtanulmányi feltételek: G056-A Valláspedagógia, G073-A Vallási szocializáció és valláslélektan [2], G091; G092 Katechetika 1,2; G038; G039 Szakmódszertan 1,2	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A szigorlat a valláspedagógiai, katechetikai és szakmódszertani (lásd: Előtanulmányi feltételek) ismeretek integrált számonkérését szolgálja.
Tematika: A szigorlati kollokvium során a hallgató szóbeli felelt formájában, komplex tételsor alapján számot ad arról, hogy a valláspedagógia, katechetika és szakmódszertan tantárgyak során elsajátított ismereteket képes alkalmazni, és így a gyülekezeti és iskolai hittanoktatáshoz szükséges alapvető információkat egészében áttekinteni.
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Szigorlati szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban.</i> A vizsga során a tétel egy "A" és egy "B" tételrészből áll. Az „A” tételrész a hallgatótól az elméleti ismereteket, a tételsor „B” része pedig a szakmódszertani ismeretekre alapozva, bibliai történetek korosztályszintű feldolgozását kéri számon. Az adott félév tételsorát az adott félévre érvényes tárgytematika rögzíti. A hallgató az "A" és a "B" tétel-részt egy közös cédulán húzza ki, majd legalább 20, legfeljebb 40 perc készülési idő áll a rendelkezésére, hogy a feleletét kidolgozza. A vizsga a szigorlati bizottság előtt zajlik; a bizottság legalább két tagjának a felelet teljes ideje alatt a vizsgán jelen kell lennie. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mind az "A", mind pedig a "B" tétel-részt legalább elégséges szinten teljesítette. A két felelet együttes átlagos időtartama 30 perc. A vizsga során egy póttétel húzására van lehetőség: amennyiben az első tétel "A" vagy "B" tétel-részből a feleletet a bizottság elfogadta, úgy a póttételből csak a nem teljesített tétel-részt

kell megismételni. A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

BODÓ S. – FEKETE K. (szerk.): *Katechetikai és valláspedagógiai szöveggyűjtemény*, Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2001

MURÁNYI KOVÁCS ENDRÉNÉ: *A gyermekkori és a serdülőkori személyiségzavarok pszichológiája*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1988, ISBN: 963-18-8982-3

TAMMINEN, K. – VESA, L. – PYYSIÄINEN, M.: *Hogyan tanítsunk hittant? Vallásdidaktika*, Teológiai Irodalmi Egyesület, Budapest, 1998, ISBN: 963-04-9368-3

NÉMETH D. – KASZÓ GY. (szerk.): *Vallásdidaktikai szöveggyűjtemény*, Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karának Valláspedagógiai és Pasztorálpszichológiai Tanszéke, Budapest, 2001, ISBN: 963-8392-36-3

MÉREI F. – V. BINÉT Á.: *Gyermelelektan*, Gondolat, Budapest, 1993, ISBN: 963-282-693-0

Ajánlott irodalom:

GOTTFRIED, A. – LACHMANN, R. (Hg.): *Methodisches Kompendium für den Religionsunterricht*, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 1996, ISBN: 3-525-61335-0

NAGY S.: *Az oktatás folyamata és módszerei*, Volos Kiadó, Mogyoród, 1997, ISBN: 963-85767-0-7

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.

b) képességei

- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Kustárné dr. Almási Zsuzsanna adjunktus, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):
az előtanulmányi feltételek minden oktatója

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: - Tantárgy neve: Kötelezően választható tárgyak - Rendszeres sáv [2] (1, 2, 3, 4) Tantárgy neve angolul: Elective Course – Systematic Theology [2] (1, 2, 3, 4)	Kreditértéke: 3, 3, 3, 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy mintatantervi besorolása: kötelezően választható tárgyak	
A tanóra típusa: kut.szem., kut.szem., kut.szem. kut.szem. és óraszám: 30, 30, 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: ha a kurzust meghirdető oktató alkalmaz sajátos ismeretátadási módot (pl. utazószeminárium), azt az aktuális félév tárgytematikája rögzíti	
A számonkérés módja: kollokvium/gyakorlati jegy, kollokvium/gyakorlati jegy, kollokvium/gyakorlati jegy, kollokvium/gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: ha a kurzust meghirdető oktató alkalmaz sajátos ismeretellenőrzési módot (pl. félévközi prezentációk, beadandó dolgozatok, olvasónaplók), azt az aktuális félév tárgytematikája rögzíti	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti/gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6., 7., 9., 10.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A tantárgy lehetőséget kínál a hallgatóknak arra, hogy <i>a rendszeres teológiai tanszékcsoport</i> oktatói által meghirdetett szakmai, kötelezően választható kurzusaiból szabadon válogassanak, tantervüket az adott teológiai szakterületen (sávon) belül – a tantárgy kreditszámának összegéig – saját érdeklődésüknek megfelelően állítva össze, ezáltal pedig 1) lehetőséget kapjanak egy szűkebb tudományos kérdéskör elmélyültebb megismerésére, 2) a zömében irányított kutatómunkára, hallgatói szakelőadásokra és dolgozatokra épülő kurzusok (szemináriumok) révén a tudományos kutatómunka, előadás és publikáció készítésének módszertanát elsajátítsák, illetve begyakorolják.
Számonkérési és értékelési rendszer:
Szóbeli referátum és írásbeli házi dolgozat a szorgalmi időszakban. A hallgatók kiadott témá(k)ban referálnak a félév során, illetve egy otthon elkészített szemináriumi dolgozattal adnak számot a félév, illetve a kutatásuk során szerzett ismereteikről. A referátum és szemináriumi dolgozat, így a kurzus értékelése a Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat 26.§ (4.a.) alapján, osztályzás a 28.§ (7) szerint történik.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Mivel minden félévben más és más tematikával indulnak a kurzusok, így az irodalom is változik – lásd az adott kurzus leírásában.

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség* stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri szakterülete általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, a szakterület kapcsolódását a rokon szakterületekhez.
- Részletekbe menően ismeri az adott szakterület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát.
- Ismeri szakterületének sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.
- Részletekbe menően ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.

b) képességei

- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati háttér.
- A szakterület elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát a problémák megoldásakor innovatív módon alkalmazza.
- Magas szinten használja a szakterület ismeretközvetítési technikáit, és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait, rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.

c) attitűdje

- Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.
- Törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa.

d) autonómiája és felelőssége

- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Baráth Béla Levente egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):

Dr. Baráth Béla Levente egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

Dr. Fazakas Sándor egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

Dr. Hörcsik Richárd egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

Dr. Kovács Ábrahám egyetemi docens, PhD, dr. habil.

Dr. Kovács Krisztián egyetemi docens, PhD
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyháztörténeti Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: L231, L232, L233 Tantárgy neve: Angol nyelvi alapozó [1, 2, 3] Tantárgy neve angolul: Foreign language basics [1, 2, 3]	Kreditértéke: 2, 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: nyelvi sáv	
A tanóra típusa: gyak., gyak., gyak. és óraszám: 30, 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy, gyakorlati jegy, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 75 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 2., 3.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: L231 Angol nyelvi alapozó [1] [3]: L232 Angol nyelvi alapozó [2]	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Cél: A kurzus a hallgatók korábban megszerzett angol nyelvtudását rendszerezi, és arra építve változatos témakörökben fejleszti a hallgatók szókincsét és nyelvtani ismereteit és kommunikatív készségeit (hallás utáni értés, olvasott szöveg megértése, beszéd- és íráskészség). Cél, hogy a hallgatók képesek legyenek valós élethelyzetekben (ismerkedés, bemutatkozás, meghívás, jegyvásárlás, üzleti vásárlás) komplex nyelvtudásukat adekvát módon használni, megérteni másokat és megértetni magukat írásban és szóban. Tematika: <i>Angol nyelvi alapozó [1]:</i> Témakörök, készségek: jegyzetelés, szövegrekonstrukció, tartalmi összefoglaló készítése, állítások megfogalmazása, érdeklődés kifejezése, reagálás hallottakra / olvasottakra Nyelvtan: egyszerű jelen, folyamatos jelen, egyszerű múlt folyamatos múlt, mennyiségi kifejezések, névelők, melléknév-fokozás, hasonlító szerkezetek. <i>Angol nyelvi alapozó [2]:</i> Témakörök, készségek: téma feldolgozása, összefoglalása, problémafelvetés, érvelés, álláspont kifejtése, indoklás szóban és írásban Nyelvtan: befejezett jelen és egyszerű múlt idők, feltételes mód különböző típusai, segédigék (must, mustn't, needn't) <i>Angol nyelvi alapozó [3]:</i> Témakörök, készségek: közvetítés, vélemények ütköztetése, lehetőségek felvázolása, megoldás kidolgozása, közös álláspont elérése	

Nyelvtan: befejezett múlt idő, függő beszéd, szenvedő szerkezet, segédigék (may, can, can't, could, couldn't).

Számonkérési és értékelési rendszer:

A témák feldolgozása elsősorban szövegértés, szövegalkotás, illetve társalgás formájában részben az órán közösen, részben egyénileg/önállóan tanórán kívül történik. Elvárt a rendszeres óralátogatás és az órai aktivitás.

Az órák során rendszeresen rövid (írásbeli v. szóbeli) számonkérésre kerül sor, melyek osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. Elvárt a rendszeres óralátogatás és az órai aktivitás.

A gyakorlati jegy elemei: órai aktivitás, évközi számonkérések, és a feldolgozott témákból történő beszámoló.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

SOARS, L. & J. – HANCOCK, P.: *Headway, Pre-Intermediate: Student's Book*, 5th Edition, Oxford University Press, Oxford, 2019, ISBN: 9780194527699
www.breakingnewsenglish.com

Ajánlott irodalom:

SOARS, L. & J. – HANCOCK, P.: *Headway, Pre-Intermediate: Workbook*, 5th Edition, Oxford University Press, Oxford, 2019, ISBN: 9780194529143

EASTWOOD, J.: *Oxford Practice Grammar*, Oxford University Press, Oxford, 1992, ISBN: 0-19-431-352-2

ALEXANDER, L. G.: *Longman English Grammar Practice*, Longman, London – New York, 1990, ISBN: 058-204-500-2

MURPHY, R.: *Essential Grammar In Use*, Cambridge University Press, Cambridge, 2002, ISBN: 0-521-55928-6

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, **érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.

b) képességei

- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Rutin szakmai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati hátteret, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.

- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Szirmai Erika nyelvtanár

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Idegen Nyelvi Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: L241, L242, L243 Tantárgy neve: Német nyelvi alapozó [1, 2, 3] Tantárgy neve angolul: Foreign language basics [1, 2, 3]	Kreditértéke: 2, 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: nyelvi sáv	
A tanóra típusa: gyak., gyak., gyak. és óraszám: 30, 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy, gyakorlati jegy, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: zárthelyi dolgozat, szóbeli beszámoló, esszé.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 70 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 2., 3.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: L241 Német nyelvi alapozó [1] [3]: L242 Német nyelvi alapozó [2]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

Ismeretanyag:

A hallgató a három félév alatt biztos nyelvtani alapokon nyugvó produktív tudást szerez: megismeri a német nyelv alapvető szerkezeti és nyelvtani sajátosságait, elsajátítja a meghatározott köznapi társalgási témák szókincsét, amivel egyben fejleszti kommunikatív készségeit is (hallás utáni értés, olvasott szöveg megértése, beszéd- és íráskészség).

1. Témakörök:

Inhalte wiedergeben, Überraschung zeigen, Vermutungen anstellen, Aussagen einschränken, Interesse zeigen, die eigene Meinung zeigen, diskutieren; von einem Erlebnis berichten, etwas Besonderes beschreiben; Notizen schreiben, einen Text schreiben, Gefühle beschreiben; Buch oder Film beschreiben, eine Arbeitssituation beschreiben, kritisch Stellung nehmen, über Ziele sprechen.

Nyelvtan: kausale Angaben, Ergänzungssätze, konzessive Angaben, modale Angaben, Adjektive: Verwendung, Steigerung, Nominalisierung, Graduierung, temporale Angaben, Zeitformen; Personalpronomen, Demonstrativpronomen, indirekte Frage, finale Angaben; reflexive Verben, Konjunktiv II mit Modalverb.

2. Témakörök:

Telefonat, spontan Interesse äußern, Information zu einem Thema einholen, über ein Lieblingsprojekt sprechen; Vorteile/Nachteile erörtern, ein Problem darstellen, über den Tagesablauf sprechen; Leserbrief schreiben, eine Präsentation planen; eine Entscheidung begründen, etwas bewerten.

Nyelvtan: Präpositionen, Futur I/II, Personalpronomen es, Relativsatz, adversative Angaben, Adverb, Infinitiv mit zu; Aufforderungen, das Verb lassen, indirekte Rede, Konjunktiv I/II; Partizip I/II, Zweck/Absicht formulieren.

3. Témakörök:

Beschwerdebrief, über Vorurteile reden, einen Kompromiss finden; Argumente/Informationen zusammenfassen, den eigenen Standpunkt begründen, jmdn beschreiben, Notizen, Möglichkeiten erörtern, Ratschläge geben, Informationen vergleichen, Vermutungen äußern, Vorschläge bewerten.

Nyelvtan: Konjunktionen, Aufforderungen, modale Angaben; Negation, Wortbildung, Nominalisierung; Adjektive mit Präpositionen, subjektive Äußerungen mit Modalverben.

Számonkérési és értékelési rendszer:

Minden egyes félév végén a szorgalmi időszak utolsó hetében gyakorlati jegyet kapnak a hallgatók. Az esetleges elégtelen osztályzat javítására a TVSZ 26. § (4) a) pontja alapján kerülhet sor.

A témák feldolgozása elsősorban szövegértés, szövegalkotás, illetve társalgás formájában részben az órán közösen, részben egyénileg, tanórán kívül történik. A félév során több alkalommal rövid írásbeli és szóbeli számonkérésre kerül sor, amelyek pontértéke hozzáadódik a félév végi számonkérés pontjaihoz. A félévközi felelésekkel a félév végi számonkérés pontszámának legfeljebb felét lehet megszerezni.

A félév végén a félév során tárgyalt témákból 30-45 perces zárhelyi dolgozat írására kerül sor, melyet szóbeli beszámoló követ. Az írásbeli és a szóbeli számonkérések megfelelési küszöbe a legalább 50-50%-os teljesítmény. A félév végi írásbeli dolgozat és a szóbeli felelet fele-fele arányban alakítják a végső osztályzatot.

Elvárt a rendszeres óralátogatás és az órai aktivitás. A megengedett hiányzás mértéke nem haladhatja meg a 3 heti óraszámot.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

DREYER, H. – SCHMITT, R.: *Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik - aktuell: Lehrbuch*. Max Hueber Verlag, München, 2012, ISBN: 978-319-307-255-9

FÖLDEAK H.: *Sag's besser! Ein Arbeitsbuch für Fortgeschrittene 1–2*, Verlag für Deutsch, München, 1994, ISBN: 1. kötet: 3-88532-655-8, 2. kötet: 3-88532-656-6

HUSZTI V. K. – KISS T. – SOMINÉ H. O.: *Einfach-Hören*, Maxim, Szeged, 2021, ISBN: 978-963-499-412-1

PÉNTEK B. – SZOMBATINÉ F. I.: *Test- und Übungsbuch - Ösd Mittelstufe Deutsch B2 - CD melléklettel*, Nordwest, Győr, 2016, ISBN: 978-963-898-23-9

Ajánlott irodalom:

CSÖRGŐ Z. – MATÁLYA E. – TAMÁSI A.: *B2 - Tests neu*, Budapest, Raabe Klett, 2016, ISBN: 978-615-532-862-6

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.

d) autonómiája és felelőssége

- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Eged Alice főiskolai docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Idegen Nyelvi Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: — Tantárgy neve: Szabadon választható tárgyak [1, 2, 3] Tantárgy neve angolul: Elective Course [1, 2, 3]	Kreditértéke: 3, 3, 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: szabadon választható	
A tantárgy mintatantervi besorolása: szabadon választható tárgyak	
A tanóra típusa: ea. és gyak., ea. és gyak., ea. és gyak. és óraszám: 30, 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium/gyakorlati jegy, kollokvium/gyakorlati jegy, kollokvium/gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti/gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 4., 6.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A tantárgy lehetőséget kínál a hallgatónak arra, hogy az egyetem bármely oktatója által a DRHE bármely szakán meghirdetett, saját képzési programjának nem kötelező vagy kötelezően választható tantárgyaiból szabadon válogasson, tantervét – a tantárgy számának összegéig – saját érdeklődésének megfelelően állítva össze, függetlenül attól, hogy a kiválasztott kurzusok képzési programja szempontjából szakmainak vagy értelmiséginek minősülnek-e, ezáltal pedig lehetőséget kapjon egy szűkebb tudományos kérdéskör elmélyültebb megismerésére, és/vagy szakjához interdiszciplinárisan kapcsolódó tudományterületek megismerésére, ezzel szakmai látókörének bővítésére, és/vagy általános műveltségének elmélyítésére.
Számonkérési és értékelési rendszer:
Lásd az adott kurzus leírásában.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom és további ajánlott irodalom: Lásd az adott kurzus leírásában.
Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Munkahelye erőforrásaival gazdálkodik, felhasználva szakmai tudását.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére. Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Hodossi Sándor főiskolai docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):

a szak minden oktatója

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: TESI1, TESI2, TESI3 Tantárgy neve: Testnevelés [1, 2, 3] Tantárgy neve angolul: Physical Education [1, 2, 3]	Kreditértéke: 0, 0, 0
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: testnevelés	
A tanóra típusa: gyak., gyak., gyak. és óraszám: 30, 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: aláírás, aláírás, aláírás Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 90 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 3., 5.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: TESI2 Testnevelés [1] [3]: TESI3 Testnevelés [2]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: Az egyetemi hallgatókat a testkultúra elemeiből nyert értékekkel ruházza fel. Olyan testi műveltséggel, ami tovább erősíti a megszerzett mozgásos cselekvési biztonságukat. Az egészséges életmódhoz szükséges rendszeres testmozgás biztosítása heti két órában, szervezett és szakember által irányított keretek között. Mozcásvágy felkeltése, kielégítése. Tematika: ○ A megismert sportági mozgáselemek tudatos alkalmazásához szükséges alapvető játékszabályok megismerése. ○ A röplabda alapvető technikai (alkar- és kosárérítés, egykezes alsó, felső nyítás) elemeinek elsajátítása. A játékszabályok ismerete, alkalmazása, folyamatos játék kialakítása. ○ A kosárlabda alapvető technikai (indulócel, megindulás, megállás, sarkazás, mellső kétkezes átadás, futás, védőhelyzet felvétele) elemeinek az elsajátítása. A játékszabályok ismerete, alkalmazása, folyamatos játék kialakítása. ○ A motoros képességek (erő) fejlesztése saját testsúllyal (statikus és dinamikus gyakorlatok) és kéziszeres (kézisúlyzó, tornabot, medicinlabda, zsámoly tornapad) használatával. ○ A testnevelési játékok alkalmazásával (fogó- és futójátékok, küzdőjátékok, sor- és váltóversenyek) pedig az állóképesség fejlesztése és a mozgásigény kielégítése valósul meg.
Számonkérési és értékelési rendszer:

A hallgató rendszeres és aktív részvétele.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom: — Ajánlott irodalom: KRISTÓF L. – GÁL L. – MAGYAR GY.: <i>Sportjátékok III.</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1992, ISBN: 963-190-021-5 CSILLAG B. – GÁL L. – KRISTÓF L. – TÓTH J.: <i>Sportjátékok II.</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003, ISBN: 978-963-194-584-2 PÁSZTHORY A. – RÁKOS E.: <i>Sportjátékok I.</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1992, ISBN: 963-184-309-2 ONYESTYÁKNÉ R. M.: <i>Testnevelési játékok</i>, Magyar Testnevelési Egyetem, Budapest, 1992, ISBN: 963-716-615-7 PINCZÉS T. – NÁDASI L.: <i>Testnevelési játék téka nem csak pedagógusjelölt hallgatóknak</i>, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2017, ISBN: 978-615-5853-26-5
Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség</i> stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása - Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait. b) képességei - Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja. c) attitűdje - Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg. d) autonómiája és felelőssége - Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Pinczés Tamás főiskolai docens, PhD
A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): Tóth Csaba testnevelő tanár, Szakál Zsolt tanársegéd
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Testnevelési Tanszék